

Ekspertu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

STUDIJU PROGRAMMA

Dizaina Tehnoloģijas

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija

Eksperti rekomendē **licencēt** studiju programmu.

Eksperti:

1. Akadēmiskās vides pārstāvis, Mg. sc. ing., materiālu tehnoloģija un dizains **Artūrs Kīsis**
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētā eksperte, **Barbara Freiberga**
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperte, **Lāsma Līga Reisa**

Datums (28/06/2023)

Satura rādītājs

I.	Studiju programmas atbilstība studiju virzienam.....	6
II.	Resursi un nodrošinājums.....	16
III.	Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	20
IV.	Mācībspēki	36
V.	Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	41
VI.	Novērtējums	47
VII.	Rekomendācijas.....	50
VIII.	Prasību vērtējumu kopsavilkums	52

Informācija par ekspertiem

Akadēmiskās vides pārstāvis	<i>Artūrs</i>	<i>Ķīsis</i>	<i>Mg. sc.ing./materiālu tehnoloģijas un dizains</i>	<i>Rīgas Tehniskā universitāte (lektors, pētnieks)</i>
Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts/-e/ Nozares ekspertu padomes deleģētais eksperts/-e (ja piemērojams)	<i>Barbara</i>	<i>Freiberga</i>	<i>Maģistrs inženierzinātnēs</i>	<i>SIA Bibidati (vadītāja), Latvijas Dizaineru savienība (valdes priekšsēdētāja vietniece)</i>
Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts/-e	<i>Lāsma Līga</i>	<i>Reisa</i>	<i>Bakalaura grāds inženierzinātnēs</i>	<i>Latvijas Universitātes Studentu padome</i>

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	<i>14.06.2023.</i>
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	<p><i>Izmantotā informācija:</i></p> <p><i>RTA licencēšanas iesniegums, ietverot visus saņemtos pielikumus, uz citiem RTA iesniegtajiem dokumentiem, atsaucis izvietotas lappušu kājenēs.</i></p> <p><i>Augstskolu likums;</i></p> <p><i>Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus (MK noteikumi Nr. 202);</i></p> <p><i>Profesijas standarti - Interjera dizainers un Produktu dizainers;</i></p> <p><i>RTA mājaslapa (apskatītas citas studiju programmas);</i></p> <p><i>https://ekursi.rta.lv/ (apskatīta informācijas pieejamība par pasniegtajiem studiju kursiem);</i></p> <p><i>ESG vadlīnijas;</i></p> <p><i>RTA Satversme</i> <i>https://rta.lv/assets/files/documents/RTAsatversme.pdf;</i></p> <p><i>SCOPUS datu bāze</i> <i>https://www.scopus.com/home.uri</i></p> <p><i>Eiropas Augstākās izglītības sistēmu</i></p>

	<p>modernizācijas programma</p> <p>Latvija 2030 stratēģija</p> <p>Latgales stratēģija 2030</p> <p>Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam</p> <p>RTA darbības un attīstības stratēģija 2016–2023. gadam</p> <p>Pieprasītā informācija:</p> <p><i>Studējošo skaita dinamika 1. līmeņa profesionālajā studiju programmā “Apģērbu dizains un tehnoloģijas” un studiju virzienā “Ražošana un pārstrāde”;</i></p> <p><i>“RTA īstenoto studiju programmu novērtēšanas noteikumi”;</i></p> <p><i>“RTA Akadēmisko amatu plānošanas kārtība”.</i></p>
--	--

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Ražošana un pārstrāde
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	<p>1.līmeņa profesionālās izglītības studiju programmas:</p> <p>“Apģērbu dizains un tehnoloģija”</p> <p>“Pārtikas produktu pārstrāde”</p> <p>Profesionālā maģistra studiju programma “Dizains” (notiek licencēšanas materiālu sagatavošana profesionālās maģistra studiju programmas “Dizains” pārejai no studiju virziena “Mākslas” uz studiju virzienu “Ražošana un pārstrāde”).</p>
4.	Studiju programmas nosaukums	Dizaina tehnoloģijas
5.	Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	42548
6.	Studiju programmas īstenošanas valoda	latviešu
7.	Studiju programmas apjoms, ilgums, īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	Pilna laika klātie, 4 gadi, 160 KP

8.	Uzņemšanas prasības	Vidējā izglītība
9.	Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	Atbrīvošanas aleja 115, Rēzekne, LV-4601, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija
10.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju)	Profesionālais bakalaura grāds dizainā un tehnoloģijās un produktu dizainera vai interjera dizainera piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija (42548)

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Prasība [1]: Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Analīze

1. Studiju programmas izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija (turpmāk - RTA) uz licencēšanas procedūru ir pieteikusi studiju programmu “Dizaina tehnoloģijas” (42548). Iesniegtajā studiju programmas raksturojuma ziņojuma (turpmāk - ziņojums) 1. lpp. tiek norādīts, ka studiju programma tiek pieteikta zem studiju virziena Ražošana un pārstrādē, kā arī tiek minēts, ka šajā studiju virzienā RTA realizē divas 1. līmeņa profesionālās studiju programmas “Apģērbu dizains un tehnoloģija”, “Pārtikas produktu pārstrāde”. Profesionālā maģistra studiju programmu “Dizains” tiek sagatavota pārejai no studiju virziena Mākslas uz studiju virzienu Ražošana un pārstrāde. Ziņojuma 5. lpp. tiek minēts, ka studiju programmā tiks īstenoti 3 moduļi - “Industriālais dizains un tehnoloģijas” (iegūstamā kvalifikācija - produktu dizainers), “Apģērbu dizains un tehnoloģija” (iegūstamā kvalifikācija - produktu dizainers), kā arī “Interjera dizains un izstrādājumu tehnoloģijas” (iegūstamā kvalifikācija - interjera dizainers). Atbildes vēstulē Nr. 5.9/404 par papildinformācijas sniegšanu tiek minēts, ka individuāls studiju modulis tiks īstenots tikai, ja tajā pieteiksies vismaz 7 studējošie. Ņemot vērā studējošo skaita tendences, tas rada draudus, ka regulāri tiks īstenots tikai viens vai divi moduļi, neļaujot studējošajiem izvēlēties savu specializāciju. Klātienēs vizītes laikā, studiju programmas vadība, precizēja, ka optimāls rādītājs katru gadu būtu īstenot 2 no 3 moduļiem, tādējādi sniedzot arī studējošajiem iespēju izvēlēties un garantējot, ka studiju programma būs rentabla. Brīdī, kad informācija par studiju programmu būs pieejama publiski, RTA mājaslapā būtu nepieciešams publicēt informāciju par to, kādos gadījumos studiju programmas modulis netiek īstenots, lai potenciālie reflektanti rēķinātos arī ar šādu gadījumu.

Atbilstoši ziņojuma 4. lpp., studiju programma tika sagatavota saskaņā ar RTA darbības un attīstības stratēģiju 2016-2023¹ (turpmāk - stratēģija). Ziņojumā atbilstošie mērķi (M) un uzdevumi (U) stratēģijai ir vērtējami kā virspusēji (piemēram, “M1. Nodrošināt STEM un resursietilpīgo, uz inovatīvu tehnoloģiju izstrādi, apguvi un piemērošanu vērstu studiju virzienu mērķtiecīgu, saskaņotu un pēctecīgu īstenošanu Latgales reģionā, sagatavojot Latgales, Latvijas, Eiropas ekonomikas izaugsmei nepieciešamos speciālistus, veicinot jauno speciālistu iesaisti zinātnē un pētniecībā, kā arī zināšanu sabiedrības attīstību un digitalizācijas ieviešanu. U.1.1. Īstenojot integrētās zinātnes principu, kļūt par vadošo inženierzinātņu studiju, pētniecības un inovāciju centru Austrumlatvijā. Tomēr stratēģijas rezultāti (R) paredz, ka ir nepieciešams izveidot 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas studiju virzienā “Ražošana un pārstrādē”, kā arī “Esošajās bakalaura un maģistra līmeņa programmās izstrādāt moduli, kas paredz specializēšanos industriālajā dizainā.” Apskatot stratēģiju, iespējams konstatēt, ka attiecīgais rezultāts par moduļa izstrādāšanu industriālajā dizainā ir saistīts ar mērķi “Attīstīt mākslas un radošās

¹ RTA darbības un attīstības stratēģija 2016-2023, pieejama: https://rulv-my.sharepoint.com/personal/shpoint3_rta_lv/Documents/RTA%20normat%C4%ABvie%20akti-publikai%20piek%C4%BCuvei/RTA%20normat%C4%ABvie%20akti%20latvie%C5%A1u%20valod%C4%81%20publiskai%20piek%C4%BCuvei/02.RTA%20strategija%202016-2023%2020191029.pdf?CT=1686482708641&OR=ItemsView

industrijas studiju un pētniecisko bāzi RTA” (stratēģijas 84. lpp., punkts P.1.1.4), līdz ar to, nav skaidra pamatojuma kādēļ studiju programma iekļauta zem studiju virziena “Ražošana un pārstrāde” nevis zem studiju virziena “Mākslas”. Klātienēs vizītes laikā tika precizēts, kādēļ tiek izvēlēts tieši šis studiju virziens nevis studiju virziens “Mākslas” un tas tika pamatots ar starpdisciplināru pieeju un to, ka studiju programma būtu saistošāka arī darba devējiem. Papildus tam, RTA pauž vēlmi veidot pēctecību izglītībai, jo šobrīd studiju virzienā pieejama vien pirmā līmeņa profesionālās izglītības studiju programma, kā arī šis studiju virziens vairāk atbilstu RTA stratēģiskajai specializācijai. No darba devēju puses arī tika pausts atbalsts studiju virziena izvēlei saistībā ar to, ka studiju programmas starpdisciplinārā pieeja garantētu, ka absolventi spēj izstrādāt nevien vizuāli estētiskus, bet arī pilnībā funkcionālus projektus, kas balstīti aprēķinos un simulācijās.

Ziņojuma 4. lpp. tiek minēts, ka studiju virziens “Ražošana un pārstrāde” ir nozīmīgs tautsaimniecībai, kas ir viens no pamatojumiem studiju programmas nepieciešamībai. Kā arī, studiju programmas izveide tiek sekmēta balstoties uz studiju virziena “Ražošana un pārstrāde” attīstības plānu, starptautiskās akreditācijas rekomendāciju un RTA studiju programmu konsolidācijas plānu. Ziņojuma 5. lpp. tiek minēts, ka studiju programma atbilst arī “Latvijas viedās specializācijas stratēģijai”, kuras mērķis ir sekmēt inovatīvu un starptautiski konkurētspējīgu produktu, ar augstu pievienoto vērtību, radīšanu un ieviešanu ražošanā.

Ziņojuma 5. lpp. ir teikts, ka studiju programmas mērķi tiek definēti pamatojoties uz sekojošiem Eiropas Savienības, Latvijas, Latgales reģiona un RTA plānošanas dokumentiem: „Europa2030”, “Eiropas Augstākās izglītības sistēmu modernizācijas programma”, „Latvija 2030”, „Latgales stratēģija 2030” ”Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, ”RTA darbības un attīstības stratēģija 2016–2023”. Papildus tam, ziņojuma 5. un 6. lpp. tiek minēts, ka studiju virziena stratēģiskais darbības virziens ir saskaņots ar RTA inženieru fakultātes mērķiem un uzdevumiem.

RTA ziņojuma 6. lpp. pauž, ka studiju virziena mērķos ietilpst piedāvāt kvalitatīvas studiju programmas, attīstīt akadēmiskā personāla zinātniski pētniecisko darbību, veidot mūsdienīgu studiju programmu īstenošanas vidi, kā arī uzlabot dzīves kvalitāti Latgales reģionā akadēmiskajam personālam un studentiem, savukārt kā studiju programmas mērķis tiek izvirzīts *“nodrošināt starptautiskiem standartiem atbilstošas, konkurētspējīgas, tautsaimniecības, kultūras, kā arī sociālajām vajadzībām un specializācijai atbilstošas un saistīto nozaru zinātņu teorētiskajos pamatos balstītas, darba tirgus prasībām (produktu vai interjera dizainera profesijas standarti) un otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības prasībām (izglītības standarts) atbilstošas un praksē piemērojamas studijas 5. līmeņa profesionālās kvalifikācijas (6. LKI līmeņa) bakalaura profesionālās augstākās izglītības ieguvei, specializējoties apģērbu vai industriālajā, vai interjera un izstrādājumu dizainā un tehnoloģijās.”* Šo mērķi ir iespējams sasaistīt ar studiju virziena mērķi piedāvāt kvalitatīvas studiju programmas, tomēr netiek pamatots kā studiju programmas mērķis atbilst pārējiem studiju virziena mērķiem, kas iepriekš tika minēti.

Kā studiju programmas uzdevumi, atbilstoši ziņojuma 7. lpp. tiek izvirzīti sekojoši faktori:

- Teorētiski un praktiski sagatavot produktu vai interjera dizainerus;
- Izglītēt studējošos, nodrošinot otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standarta prasību izpildi;
- Nodrošināt studiju rezultātu (zināšanu, prasmju un kompetenču) sasniegšanu;
- Sekmēt studējošo vispārējo prasmju un kompetenču attīstību (komunikācijas, komandas darba, prezentācijas u.c. prasmes);

- Nodrošināt studiju programmas un studiju procesa pilnveidi atbilstoši darba tirgus izmaiņām.

Tehniski, izvirzītos mērķus, izņemot pirmo, ir iespējams attiecināt uz jebkuru studiju programmu, līdz ar to, netiek gūta skaidrība par studiju programmas unikālajām iezīmēm un studiju programmas mērķu sasaisti ar iepriekš minētajām Eiropas, Latvijas un Latgales reģiona stratēģijām. Studiju programmas izvirzītais mērķis un uzdevumi ir savstarpēji saistoši, kā arī saistoši RTA darbības un attīstības stratēģijai, tomēr tie uzskatāmi par virspusējiem. Ziņojuma 9. lpp. gan tiek pausts, ka studiju programmas saturs pievērš pastiprinātu uzmanību stratēģiskajai un interaktīvai pieejai, akcentējot produktu lietotāju izpēti un dizaina tehnoloģiju attīstību, kā arī saskaņojot kompetences ar 21. gadsimta izaicinājumiem, veicinot domāšanu sistemātiskajā dizainā, kas sniegtu ilgtermiņa sociālās labklājības nodrošināšanu sabiedrībā, tomēr iepriekš minētajos mērķos un uzdevumos šīs tendences ir grūti saskatīt. Papildus tam, katram studiju programmas modulim arī tika izvirzīti sasniedzamie uzdevumi, ko iespējams aplūkot ziņojumā. Moduļos “Industriālais dizains un tehnoloģijas”, kā arī “Apģērbu dizains un tehnoloģija” iespējams novērot sasaisti starp izvirzītajiem mērķiem un moduļu sasniedzamajiem uzdevumiem, savukārt, spēcīgu sasaisti starp mērķi un uzdevumiem nav iespējams novērot modulī “Interjera dizains un izstrādājumu tehnoloģijas.” Tāpēc ir bažas par Augstskolas iespējām realizēt moduli “Interjera dizains un izstrādājumu tehnoloģijas.” pilnvērtīgi tieši ar uzsvaru uz interjera dizainu.

Klātienēs vizītes laikā tika precizēts moduļa saturs un sasaite ar ražošanas un tehnoloģiju pusi, kas paredz saturā ieviest vismaz 30% produktu dizaina sadaļu. Tai pat laikā sarunā ar pasniedzējiem tika noskaidrots, ka Augstskola neredz iespēju paplašināt modulī iespēju padziļināti apgūt arhitektūras sadaļu (Iesniegums studiju programmas “DIZAINA TEHNOLOĢIJAS” licencēšanai, 14. lpp.), ko aptaujas laikā studenti uzsvēruši kā vienu no svarīgajiem soļiem studiju kvalitātes paaugstināšanai un tehnisko zināšanu padziļināšanai.

2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/koledžas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.

Atbilstoši ziņojuma 10. lpp., studiju programmas izstrādi un pārskatīšanu reglamentē RTA Senāta apstiprināts nolikums. Studiju programmas izstrādi ir iespējams sadalīt četros posmos - izstrāde, aprobācija, novērtēšana un īstenošana.

Atbilstoši ziņojumam, studiju programmas izstrādes pirmajā posmā, tika definēti studiju programmas pamatprincipi, kas paredz resursu koplietošanu apvienojot studiju virzienu “Ražošana un pārstrāde” un “Mākslas” kapacitāti, tika izvērtēta akadēmiskā un materiāli tehniskā bāze, kā arī studiju programmas izveides plāns saskaņots ar studiju virziena ekspertiem, akadēmiskās vides un profesionālā sektora pārstāvjiem. Kā akadēmiskās vides pārstāvji tiek minēti (Inženieru fakultātes dekāns, studiju virzienu programmu direktori), tomēr netiek minēti, kādi studiju virziena un profesionālā sektora pārstāvji tika iesaistīti studiju programmas plāna tapšanā. Pielikumā Nr. 18 “Informācija par neatkarīgo programmas ekspertīzi saskaņā ar Augstskolu likuma 55. panta ceturto daļu” (DT-pielikumi.pdf, 216. lpp. - 222. lpp.) ir iespējams iepazīties ar nozares ekspertu viedokļiem par studiju programmu, kas liek domāt, ka šīs ir tās pašas personas, kas tika iesaistītas šajā izstrādes posmā. Šī informācija tika precizēta klātienēs vizītes laikā ar studiju programmas vadību un tika saņemts skaidrojums, ka katram studiju virzienam RTA ir izveidota nozares ekspertu padome, ar kuru iespējams veikt konsultācijas, tomēr netika precizēts kā tieši ekspertu padome tika iesaistīta. Papildus tam, tika sniegta informācija, ka komunikācija ar nozares pārstāvjiem notiek dažādi, lielākoties uzsvaru liekot uz neformālu komunikāciju. Precizējot šo informāciju klātienēs vizītes laikā ar darba devējiem, tikai viens no klātesošajiem pārstāvjiem apliecināja, ka tika veiktas konsultācijas studiju programmas

izstrādes procesā, kas rada bažas par to, vai nozares ekspertu viedoklis tik tiešām tika uzklauts studiju programmas izstrādes procesā un vai studiju programma atbildīs nozares nepieciešamībām.

Ziņojumā tiek minēts, ka studiju programma “Apģērbu dizains un tehnoloģija” tika izstrādāta balstoties uz nozares pieprasījumu Latgales reģionā, kā arī minēts, ka pieprasījums pēc speciālistiem nav krities joprojām, tomēr konkrēta statistika netiek apskatīta. Papildus tiek minēts, ka augstākās izglītības iestāžu klātbūtne reģionos, tostarp Latgalē, ir atzīta kā svarīga reģionālajai attīstībai. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija arī paredz paaugstināt produktivitāti, veicinot izglītību un tehnoloģiju ieviešanu. Kā arī, programma "Latgale ID" atbalsta uzņēmumu vajadzībās orientētas studiju programmas, lai palielinātu ienākumus reģionā. Balstoties uz ziņojumā pieejamo un iepriekš aprakstīto informāciju, ir skaidrs, ka Latgales reģionā ir nepieciešami šīs nozares speciālisti, kas tika precizēts arī klātienēs tikšanās reizes laikā ar darba devējiem. Darba devēji pauž, ka visnotaļ ir nepieciešamība pēc speciālistiem produktu izstrādē un industriālajā dizainā, tomēr netika gūta pārliecība par interjera dizaineru nepieciešamību. Viens no darba devējiem minēja, ka Latgalē interjera dizaineru nav daudz, bet arī vakanto darba vietu nozarē nav daudz, kas rada bažas par speciālistu pārprodukciju šajā reģionā tieši konkrētajā specializācijā - interjera dizains. Papildus tam, netika skaidrots, kā pieprasījums vien spēš garantēt studējošo pieplūdumu studiju programmai, jo, atbilstoši precizējumam, kas tika veikts klātienēs vizītes laikā, RTA nepastāv konkrēts studējošo piesaistes plāns un lielākoties tiek veidotas individuālas, mazāka mēroga aktivitātes, piemēram, vizītes skolās. Šīs bažas pastiprina arī fakts, ka RTA studiju programmās “Interjera dizains” un “Apģērbu dizains un tehnoloģija” šobrīd studē vien 32 studējošie (ziņojuma 13. lpp.), kas nav pietiekami rentabls rādītājs, kā arī RTA uzsver, ka vienā studiju gadā būtu nepieciešami vismaz 10 studējošie studiju programmā kopumā, lai tā būtu rentabla (ziņojuma 28. lpp.). Vienīgais fakts, kas tiek pieminēts saistībā ar studējošo skaita dinamiku ir atrodams ziņojuma 11. lpp., kas vēsta, ka kopumā valstī studējošo skaits samazinās.

Pēc ekspertu pieprasījuma RTA tika lūgts sagatavot papildus materiālu par studējošo skaita dinamiku pēdējos 5 gados studiju programmā “Apģērbu dizains un tehnoloģija”, kā rezultātā iespējams novērot, ka vidēji periodā no 2016./2017. m.g. līdz 2022./2023. m.g. pirmajā kursā tika uzņemti 8 studējošie, savukārt līdz trešajam kursam nonāca vien 5-6 studējošie. Jaunizveidotā studiju programma varētu veicināt studējošo piesaisti savas paplašinātās specializācijas dēļ, tomēr šāds studējošo skaits līdzīga tipa studiju programmā rada bažas par studiju programmas rentabilitāti. RTA klātienēs vizītē gan skaidroja, ka nepietiekošs studējošo skaits studiju programmā var rasties jebkurai studiju programmai, kā arī papildināja, ka RTA pastāv spēkā esoša kārtība, lai izvērtētu katras studiju programmas sniegtos rādītājus. Brīdī, kad studiju programma nav rentabla, norisinās studiju programmas izkārtojuma mainīšana un tiek veiktas darbības, lai to pielāgotu esošajam finansējuma lielumam. Papildus tika uzsvērts, ka šo risku ir samazinājusi arī Izglītības un Zinātnes ministrija ļaujot mainīt studiju programmas finansējuma koeficientus, tādējādi saglabājot tādu pašu iegūto finansējuma kopsummu arī uz mazāku studējošo skaitu.

Balstoties uz studējošo skaita dinamiku, kā arī faktu, ka saistībā ar to, ka ziņojuma 28. lpp. tiek minēts, ka studiju programma ir rentabla, klātienēs vizītes laikā tika lūgts komentēt šos faktorus un plānus piesaistīt vēl studējošo, lai garantētu studiju programmas rentabilitāti. Kā skaidrojums no augstskolas puses tika pausts, ka ierasti RTA tiek uzņemts plānotais studējošo skaits un tiek veiktas mārketinga aktivitātes, bet tomēr ar šo aktivitāšu palīdzību nav iespējams risināt demogrāfijas problēmas. Citās studiju programmās tiek strādāts arī ar ārzemju studējošo piesaisti, kā arī lielākoties visas studiju programmas tiek reklamētas reģiona skolās.

Otrajā studiju programmas izstrādes posmā, atbilstoši ziņojuma 11. lpp., tika definēts studiju programmas mērķis, rezultāti, izvērtēta studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām, plānots akadēmiskā personāla nodrošinājums, izvērtēts resursu nodrošinājums, kā arī veikta studiju programmas salīdzināšana ar citās valstīs īstenotām līdzīgām studiju programmām. Papildus tam, studiju programmas izstrādē tika ņemta vērā RTA profesionālās bakalaura studiju programmas “Interjera dizains” pieredze un resursi.

Trešajā studiju programmas izstrādes posmā, atbilstoši ziņojuma 11. un 12. lpp. norisinājās pieteikuma sagatavošana licencēšanas procedūrai. Šī posma veikšanai tika izveidota darba grupa, kuras sastāvā tika ietverti gan akadēmiskās vides pārstāvji, RTA profesionālās maģistra programmas “Dizains” studente, Latgales Kultūrvēstures muzeja Mākslas nodaļas vadītāja. Papildus tam tika veiktas arī konsultācijas ar Latvijas Universitātes - studiju virziens “Mākslas” un Rīgas Tehniskās universitātes - studiju virziens “Ražošanas un pārstrāde” studiju virzienu īstenošanā iesaistītajām personām. Izstrādes procesā tika iesaistīti arī ārējie eksperti - nozares pārstāvji, - kas sniedza savu vērtējumu par studiju programmu. Apskatot ārējo ekspertu sniegtos atzinumus, kas pieejami pielikumā Nr. 18. “Informācija par neatkarīgo programmas ekspertīzi saskaņā ar Augstskolu likuma 55. panta ceturto daļu” (216. lpp. - 222.lpp.) ir iespējams novērot, ka no ekspertu puses studiju programmas izveide tiek vērtēta kā ļoti pozitīva. Ziņojuma 12. lpp. tiek teikts, ka studiju programmas izstrādes un pilnveidošanas procesā kopumā tika iesaistīti mācībspēki, vispārējais personāls un studējošie, kā arī programma veidota ieinteresēto pušu sadarbībā.

Atbilstoši ziņojuma 66. lpp. studiju programmas izveide ietvēra studējošo un absolventu ieguldījumu no saistītajām dizaina studiju programmām. Tika veiktas konsultācijas ar "Interjera dizains" un "Apģērbu dizains un tehnoloģija" studiju programmu studējošajiem, lai iegūtu viņu viedokli par jaunās studiju programmas ieviešanu RTA. Lielākā daļa studentu atbalstīja ideju par studiju programmas izveidi dizaina tehnoloģijās, kas nodrošinātu iespējas turpināt studijas un plašāku iesaisti dizaina tehnoloģiju studijās un pētniecībā Latgalē.

Atbilstoši ziņojuma 13. un 14. lpp. studiju programmas izstrādē tika ņemts vērā studiju programmu “Interjera dizains” un “Apģērbu dizains un tehnoloģija” studējošo viedoklis (24 studējošo viedoklis) par šīm jau īstenotajām studiju programmām, kā arī šo studiju programmu absolventu viedoklis (tomēr netiek minēts, cik absolventu aptaujāti). Abi šie viedokļi iegūti caur ikgadējo anketēšanu, kas norisinās RTA, tomēr jāņem vērā, ka viedoklis netika pausts par jaunizveidoto studiju programmu “Dizaina tehnoloģijas”, bet gan par studiju programmām, kuras studējošie apgūst vai ir absolvējuši. No šiem viedokļiem ir iespējams secināt, kādus studiju kursus studējošie un absolventi uzskata par prioritāriem un kādas prasmes būtu nepieciešams apgūt, tomēr anketēšanā netika raisīta diskusija par jaunizveidotās studiju programmas īstenošanu.

Papildus tam, tika aptaujāti arī vairāki uzņēmumi, piemēram SIA Nemo, Sia EcoEmi, SIA Vaide, SIA QiltArt, u.c., kas norādījuši, ka ir apmierināti ar absolventiem un absolventu zināšanām pēc studiju programmu “Interjera dizains” un “Apģērbu dizains un tehnoloģija” absolvēšanas.

Saprotams, ka studiju programma ir radusies līdzīgu studiju programmu konsolidācijas rezultātā, līdz ar to RTA paredz palielinātu resursu koplietošanu, kas palielinātu augstskolas veikspēju, tomēr saistībā ar to, ka studiju programmai “Dizaina tehnoloģijas” tiktu īstenoti trīs dažādi studiju moduļi, kas balstīti uz iepriekš īstenotām studiju programmām, kā arī tiktu piedāvāts jauns studiju apakšvirziens, ekspertu prāt, augstskolas veikspējas rādītāji netiktu palielināti un slodze iespējams pat palielinātos. Papildus tam, ziņojumā netika veikta padziļināta analīze par studējošo piesaisti studiju programmai un tās ilgtspējību balstoties

tieši uz studējošo skaitu, kā rezultātā eksperti varēja balstīties pamatā uz vizītē iegūto informāciju.

3. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola/ koledža ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija sava ziņojuma 5.lpp. ir pieminējusi, ka izstrādātā studiju programma ir starpdisciplināra, paredzot specializāciju minētajos virzienos. Dizaina un inženierzinātņu starpdisciplināras studijas nodrošina pamatu tautsaimniecības izaugsmei, sekmē indivīdu un sabiedrības labbūtību un vides ilgtspēju, kā arī veido nacionālās identitātes un valsts tēlu. Latvijas viedās specializācijas stratēģijas mērķis ir inovatīvu un starptautiski konkurētspējīgu produktu ar augstu pievienoto vērtību radīšana un ieviešana ražošanā. Latvijas viedās specializācijas virzieni ir ražošanas un eksporta struktūras maiņa tradicionālajās tautsaimniecības nozarēs un izaugsme nozarēs, kurās eksistē vai ir iespējams radīt produktus un pakalpojumus ar augstu pievienoto vērtību. Dizaina tehnoloģiju joma ir tieši saistīta ar šīm prioritātēm.

Augstākminēto RTA pamato ziņojuma 15.lpp., atsaucoties uz Latvijas Dizaina stratēģiju 2022-2027, kuras izstrādes pamatprincipi pēc ziņojumā minētā: aktīva sabiedrības iesaiste un līdzdalība, ekocentriskais pasaules skatījums, starpdisciplināra koprade, digitāla transformācija, pāreja uz aprites ekonomiku, empātijas veicināšana un komunikācijas uzlabošana. Tā paredz starpdisciplināru, starptautiski konkurētspējīgu dizaina izglītības programmu izveidi, veicinot augstskolu savstarpējo sadarbību, sasaistē ar nozares attīstības un darba tirgus vajadzībām [...]. jauno tehnoloģiju un viedās specializācijas jomās inovatīvu produktu radīšanu, [...] piedāvājot specializācijas, kas atbilst darba tirgus prasībām. [...] Augstākās izglītības programmās iestrādāt praksē balstītus moduļus starpdisciplināru studentu komandu darbam pie jaunām idejām, attīstot tās līdz prototipa stadijai, sasaistot tos ar ideju komercializācijas atbalsta rīkiem.

15.lpp tāpat ir minēts, ka nozares tendences Eiropas Savienības valstīs un pasaulē parāda nepieciešamību:

- attīstīt dizaina pētniecību, nodrošinot jaunu dizaina zināšanu, tai skaitā dizaina procesu un metožu izstrādi, aprobāciju, izmantojumu un pārnesi,
- uzņēmējdarbības jomā - padarīt produktu un procesu plānošanu, izstrādi un ieviešanu efektīvāku un kāpinātu uzņēmumu potenciālu radīt ilgtspējīgus, aprites ekonomikas, Eiropas Zaļā kursa un Eiropas Komisijas iniciatīvas “Jaunais Eiropas Bauhaus” principiem atbilstošus risinājumus. [...],
- sekmēt starpdisciplināru komandu veidošanu ar dizainu kā pamatkompetenci inovatīvos uzņēmējdarbības projektos, tostarp augsto tehnoloģiju nozarēs. [...]
- komersantu konkurētspējas paaugstināšanu, pētniecības un tautsaimniecības sektoru sadarbības veicināšanu, zināšanu pārnesi, jaunu produktu un tehnoloģiju attīstību.

Dotajā ziņojuma tekstā ir minēti vairāki dokumenti un stratēģijas, kas attiecas uz Latvijas ilgtspējīgas attīstības, zināšanu un prasmju apguves, dizaina politikas un uzņēmējdarbības jomu arī Eiropas un pasaules kontekstā. Dokumentos tiek akcentēta jaunu ideju radīšana un komercializēšana, zināšanu pārņemšana, inovācijas, pāreja uz zemu oglekļa emisijas līmeni, resursu atkārtota izmantošana u.c. Tiek uzsvērtā arī izglītības nozīme, veidojot starpdisciplināras komandas, kas strādā pie jaunām idejām un to komercializācijas. Tomēr tekstā nav sniegta analīze par dokumentu un stratēģiju konkrēto ietekmi un īstenošanu gan Latvijas, gan Eiropas un pasaules kontekstā. Nav norādīti konkrēti starptautiskie avoti, uz kuriem balstās esošā starptautiskā tendenču analīze. Līdz ar to, dotajā informācijā trūkst konkrētības un analītiskās informācijas, kas palīdzētu novērtēt augstāk tekstā minēto

tendenču pamatotību Eiropas un pasaules kontekstā. Klātienē tikšanās laikā RTA jautājums par studiju programmas atbilstību nozares starptautiskajām tendencēm tika izrunāts ar augstskolas vadību, kā arī ar studiju programmas vadību, un tika noskaidrots, ka RTA vadība un studiju programmas vadība balstās uz pieņēmumiem par starptautiskajām tendencēm. Kā pamats starptautiskajām tendencēm tiek minēts, ka Eiropas atbilstības dokumenti pieprasa izvēles iespējas studentiem - attiecīgi, ka studentiem ir izvēles un specializācijas iespējas. Šādai studiju programmai, kurai ir 3 moduļi, praktiski studentam ir iespējams izveidot individuālus izvēles kursus, koros nodrošināt specializāciju pēc vēlēšanās. Tomēr tikšanās laikā neizdevās noskaidrot, kuri starptautiskie dokumenti pieprasa šādu studiju programmu attīstību.

Tāpat tiek secināts, ka studiju programmas starptautiskās attīstības izvērtējums ziņojumā pamatā tiek balstīts "Latvijas Dizaina stratēģijā 2022-2027". Sarunā ar augstskolas vadību un pasniedzējiem tiek iegūta informācija, ka augstskola veicina studiju programmas un studentu izglītības kvalitātes attīstību, piedaloties Latvijas un starptautiska mēroga dizaina konkursos.

Lai nodrošinātu studiju programmas atbilstību nozares tendencēm, tās struktūras salīdzināšanai RTA veica vairāku Eiropas augstskolu izpēti un tā rezultātā izvēlējās 2 augstskolas (16.lpp.):

1. Katalonijas Politehniskās universitātes (The Universitat Politècnica de Catalunya · BarcelonaTech (UPC) Terrassa School of Industrial, Aerospace and Audiovisual Engineering (ESEIAAT)) profesionālā bakalaura studiju programma „Industriālais dizains un produktu izstrāde”;
2. Viļņas Tehniskā universitāte, kas realizē bakalaura studiju programmu “Industriālais produktu dizains”.

Kā kritēriji tieši šo augstskolu izvēlei tiek minēts sekojošais: Abas iepriekš minētās SP ir līdzvērtīgas atbilstoši studiju līmenim, ilgumam – 4 gadi un apjomam – 160 KP jeb 240 ECTS. Salīdzinājumam izvēlētajās SP neparedz specializācijas moduļu izvēli, tāpēc nosaukumi ietver dizaina jomu, kas tiek apgūta. Kā atšķirīgais, tiek minēts sekojošais (17.lpp): Analizējot studiju kursus un to apjomu, vērojamas atšķirīgas pieejas. Abās salīdzināšanai izvēlētajās programmās studiju kursi iedalīti obligātajos un izvēles, neatdalot vispārīgos un specializācijas studiju kursus. Salīdzinot prakšu norisi, Katalonijas Politehniskās universitātes studiju programma „Industriālais dizains un produktu izstrāde”, kas atbilst inženierzinātnes un arhitektūras nozarei, neparedz praksi ārpus mācību iestādes. Studiju ietvaros tiek veikti daudzveidīgi projekti modernās darbnīcās. Savukārt Viļņas Tehniskās universitātes studiju programmā “Industriālais produktu dizains” paredzētas trīs prakses, kas atbilst arī RTA studiju programmai. Diplomdarba/ Bakalaura darba izstrādei gan RTA gan Viļņas Tehniskās universitātes studiju programmā atvēlēti 18 ECTS. Viļņas Tehniskās universitātes studiju programmā vērojama īpaša pieeja, sadalot Bakalaura darba izstrādi un novērtēšanu trīs daļās – pirmā daļa tiek izstrādāta un aizstāvēta 7. semestrī, otrā un trešā daļa - 8.semestrī. Katalonijas Politiskās universitātes studiju programmas noslēgumā studenti izstrādā projektu (24 ECTS). Vērā ņemami ir Viļņas Tehniskās universitātes profesionālā bakalaura studiju programmas “Industriālais produktu dizains” detalizēti izstrādātie studiju rezultāti, uzsverot inženiertehniskās analīzes un inženierprojektēšanas prasmes. ESEIAAT rūpnieciskā dizaina studiju programma parāda augstu līmeni augstākās izglītības organizācijā, tā ir mērķtiecīgi orientēta uz studējošo profesionālās identitātes attīstību, nākotnes karjeras mērķu sasniegšanu. No augstāk minētā iespējams konstatēt, ka divas pieminētās augstskolas izvēlētas pamatā līdzīgā studiju ilguma dēļ, kuru varētu pieņemt kā vienu no kritērijiem (1. pielikums). Analizējot abu universitāšu studiju

programmas, var novērot dažādas pieejas attiecībā uz studiju kursiem, praksi un diplomdarba izstrādi. Katalonijas Politehniskās universitātes (ESEIAAT) studiju programma "Industriālais dizains un produktu izstrāde" ir vairāk koncentrēta uz projektiem un darbnīcām. Prakses ārpus mācību iestādes nav paredzētas, bet gan studiju laikā tiek veikti daudzveidīgi projekti modernās darbnīcās. Studiju programmas noslēgumā studenti izstrādā projektu, kas aizņem 24 ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) kredītpunktus.

Viļņas Tehniskās universitātes studiju programma "Industriālais produktu dizains" ir vairāk orientēta uz prakses iekļaušanu studiju procesā. Šajā programmā paredzētas trīs prakses, kas atbilst arī Reģionālās tehnisko augstskolu asociācijas (RTA) studiju programmai. Studiju laikā studentiem ir iespēja iegūt praktisku pieredzi dažādos profesionālos vidēs. Diplomdarba/Bakalaura darba izstrādei ir atvēlēti 18 ECTS, kas ir sadalīti divos semestros - 7. semestrī un 8. Semestrī. Viļņas Tehniskās universitātes studiju programma parāda īpašu pieeju arī attiecībā uz Bakalaura darba izstrādi un novērtēšanu. Tā ir sadalīta trīs daļās, kur pirmā daļa tiek izstrādāta un aizstāvēta 7. semestrī, bet otrā un trešā daļa - 8. semestrī. Šī pieeja var nodrošināt studentiem ilgāku laiku un iespēju padziļināti izstrādāt savu diplomdarbu.

Gan Viļņas Tehniskās universitātes, gan Katalonijas Politehniskās universitātes studiju programmās ir izstrādāti konkrēti studiju rezultāti, kas atspoguļo attiecīgās studiju programmas mērķus un prasmes, ko studentiem vajadzētu iegūt. Viļņas Tehniskās universitātes programmas izceļas ar detalizētu izstrādājumu, kas iekļauj inženiertehniskās analīzes un inženierprojektēšanas prasmes. Savukārt ESEIAAT rūpnieciskā dizaina studiju programma parāda augstu līmeni augstākās izglītības organizācijā, tā ir mērķtiecīgi orientēta uz studējošo profesionālās identitātes attīstību, nākotnes karjeras mērķu sasniegšanu.

Veicot šo analīzi, ekspertiem netop skaidrs, kuras augstāk minētās augstskolu programmu veiksmīgās daļas savā studiju programmā iespējams ir integrējusi RTA. Klātienēs vizītes laikā tika iegūta informācija, ka galvenais uzsvars, veidojot studiju programmu, ir sasaiste ar studiju turpināšanas iespējām (1.pielikums, 15.lpp.). Kā arī studiju programma dod iespēju pilnīgāk izmantot esošo materiāltehnisko bāzi un ir saistīta ar darba devēju vajadzībām.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

Par studiju programmas attīstības perspektīvām RTA ziņojuma sadaļa "1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums un analīze" (17.-18.lpp) satur informāciju par studiju programmas aktualitāti, sadarbības iespējām, tehnisko, IT un darba devēju sasaistes komponenti. Tomēr netiek atbildēts uz galvenajiem jautājumiem - kādas ir studiju programmas perspektīvas.

Sarunā ar RTA vadību tiek noskaidrots, ka studiju programmas tālākās perspektīvas tiek pamatā saistītas ar RTA integrēšanos RTU struktūrās sākot no 2025.gada 1.aprīļa, līdz ar to tiek paredzēts, ka studiju programma var mainīties un nepastāvēt līdzšinēji iecerētajā veidā. Savukārt studiju programmas direktori studiju programmas attīstību saredz tieši augstskolas resursu optimizēšanā un pareizā pārdalē, kas paredz 3 specializācijas moduļus, lai bāzes kursi tiktu docēti kopā un sadalītas būtu tikai specializācijas.

Augstskolas vadība uzsvēra cerību izveidot kursus pietiekami unikālus, lai tas varētu pastāvēt RTA arī pēc augstskolas integrēšanās RTU. Savukārt 67.lpp. ir norādīts, ka studiju programmas attīstības perspektīvas ir saistāmas ar Latvijas Dizaina stratēģijā raksturoto uzņēmumu konkurētspējas palielināšanu, stiprinot inovatīvu produktu, pakalpojumu un procesu ieviešanu mazajos un vidējos uzņēmumos. Būtiski ir arī veicināt ilgtspējīgu materiālu un tehnoloģiju izmantošanu dizainā, ražošanā, apzinot materiālu un produktu dzīves cikla pagarināšanu, ko var sekmēt ieviešot jaunas ražošanas tehnoloģijas, kas samazina blakusproduktu veidošanos un efektīvāk izmanto izejvielas. Produkti ar dizaina pievienoto vērtību iegūst arvien lielāku pieprasījumu gan ražošanas, gan pakalpojumu jomā veicinot dizaina pratību ar mērķi veidot pieprasījumu pēc laba dizaina. Publiskajam

sektoram jābūt priekšzīme laba dizaina izmantošanā, kā arī jāskaidro dizaina procesu, tajā ieguldāmo laiku, zināšanas un citus resursus kontekstā ar ieguvumiem, ko sniedz labs dizains.

Tāpat 67.lpp minēts, ka paredzēts, ka studiju programmas absolventi varēs turpināt studijas maģistra līmenī un iesaistīties RTA absolventu asociācijas darbā un absolventu statusā piedalīties studiju programmas spēcīgāšanā. Plānota arī turpmākā studiju programmas pilnveide (t.sk. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem) atgriezeniskās saites nodrošināšanai saskaņā ar Studiju padomē apstiprinātām RTA SV un tiem atbilstošo studiju programmu ikgadējā pašnovērtējuma kārtībā noteiktajām procedūrām, tiek rīkotas studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas, tiek izmantoti izstrādātie mehānismi atgriezeniskās saites iegūšanai.

Augstāk minētais tiek secināts, ka Augstskolai ir sapratne, ka studijas programmas attīstības perspektīva ir svarīga tālākai programmas attīstībai, tomēr minētie parametri ir ļoti vispārīgi un neiezīmē augstskolas vadības iezīmēto kursu uz programmas unikalitāti, kas spēcīgātu tās pozīciju pēc RTA integrēšanās RTU struktūrās. It īpaši tas attiecas uz studiju programmas moduli “interjera dizains un tehnoloģijas”.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [1]

RTA sagatavotais ziņojums un klātienēs vizīte kopumā ļauj secināt, ka studiju programma atbilst izvēlētajam studiju virzienam “Ražošana un pārstrāde”, jo studiju programmas ietvaros tiks sagatavoti starpdisciplināri speciālisti, kas spēs veidot estētiski pievilcīgus, bet arī funkcionālus produktus. Studiju programmas izveide ir pamatota un argumentēta, vienlaikus, studiju programmas mērķis nepauž studiju programmas unikalitāti. Studiju programmas moduļa “interjera dizains un izstrādājuma tehnoloģijas” šī brīža paredzētais procentuālais sadalījums 70% interjera dizains un 30% produktu (dati tiek ņemti no sarunas ar RTA pasniedzējiem) dizains tiek izteikt bažas par moduļa lielo uzsvāri uz produkta dizainu, tai pat laikā nepadziļinot tieši interjera dizaina būtiskās komponentes, kā piemēram arhitektūru. Studiju programmas izveidē netika analizēta studējošo skaita dinamika un kopējie augstskolas veiktspējas rādītāji, tai skaitā, resursu koplietošana. RTA nav pilnībā pārdomāta un spēkā esoša plāna studējošo piesaistei, kas rada bažas par studiju programmas rentabilitāti.

No sarunas ar augstskolas pasniedzējiem un laboratoriju apskates var secināt, ka veicinot ilgtspējīgu materiālu un tehnoloģiju izmantošanu studiju programmas attīstībā, tiek likts pamats kvalitatīvu un attīstītu dizaineru izglītošanā.

Stiprās puses:

1. Izvēlētais studiju virziens ir pamatots un atbilstošs industrijas pieprasījumam, kā arī RTA stratēģiskajai specializācijai.
2. Studiju programmas izveide un nepieciešamība ir pamatota no darba devēju puses.
3. Izvēlētais studiju virziens spēj fleksibli pielāgoties katra studenta vajadzībām un interesēm, pamatojoties uz salīdzinoši mazo studentu skaitu.
4. Tiek veicināta studiju programmas un studentu izglītības kvalitātes attīstība, piedaloties Latvijas un starptautiska mēroga dizaina konkursos.
5. Veidojot studiju programmu, ir izveidota sasaiste ar studiju turpināšanas iespējām.
6. Veicinot ilgtspējīgu materiālu un tehnoloģiju izmantošanu studiju programmas attīstībā, tiek likts pamats kvalitatīvu un attīstītu dizaineru izglītošanā.

Vājās puses:

1. Studiju programmas mērķis ir izvirzīts ļoti virspusējs un nepauž studiju programmas unikalitāti.
2. RTA nav veikta padziļināta analīze par studējošo skaita dinamiku, kas var ietekmēt studiju programmas rentabilitāti.
3. RTA nav veikta konkrēta analīze par resursu koplietošanu un augstskolas veiktspēju saistībā ar trīs moduļu īstenošanu studiju programmas ietvaros.
4. RTA nav spēkā esošs konkrēts plāns studējošo piesaistei studiju programmai.
5. RTA vadība un studiju programmas vadība balstās uz pieņēmumiem par starptautiskajām tendencēm nevis konkrētiem starptautiskiem dokumentiem vai konkrētām starptautisku organizāciju, kā piemēram BEDA (The Bureau of European Design Associations), WDO (World Design Organisation) vai IFI (International Federation of Interior Architects / Designers) stratēģijām.
6. RTA studiju programmas attīstības vīzija ir nekonkrēta, tālākās attīstības perspektīvas ļoti saistītas ar augstskolas integrēšanos RTU 2025.gadā.
7. Studiju programmas iezīmētie attīstības perspektīvas parametri ir vispārīgi un neiezīmē studiju programmas unikalitātes attīstību un nākotnes saglabāšanās iespējas RTU sastāvā.
8. Studiju programmas moduļa “interjera dizains un izstrādājuma tehnoloģijas” tālākās attīstības perspektīva, ņemot vērā lielo uzsvāru uz produkta dizainu, ir nestabila.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.			X	
3.			X	
4.			X	

Prasības [1] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programma sniegs starpdisciplināru pieeju starp mākslām un inženierzinātnēm, sagatavojot speciālistus, kas spēj veidot ne vien estētiski pievilcīgu, bet arī pilnībā funkcionālu dizainu, kas balstīts aprēķinos un simulācijās, līdz ar to iespējams uzskatīt, ka studiju virziens ir izvēlēts atbilstoši studiju programmas specifikācijai, tomēr nepieciešams uzsvērt, ka studiju
		X		

				programmas modulis “interjera dizains un tehnoloģijas” ir vairāk tendēts uz produktu dizainu kā uz interjera dizainu, kas rada bažas par vienlīdz kvalitatīvu studiju moduļu izpildi. Papildus tam nepieciešams uzsvērt, ka studiju programmas izveide balstīta uz vispārējiem pieņēmumiem, nevis konkrētām starptautiskām un lokālām tendencēm attiecīgajā jomā, kā arī nav konkrētas studiju programmas attīstības vīzijas, it īpaši kontekstā ar izvēlēto virzienu.
--	--	--	--	--

II. Resursi un nodrošinājums

Prasība [2]: Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Analīze

1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Studiju bāzes, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un lielākoties atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem. Profesoru grupa pārstāv tekstilzinātnes, mehatronikas, metālapstrādes, skaitļošanas, kultūrvēstures pētniecības nozares (9.pielikums, CV). RTA industriālā ekspertīze ir lāzertehnoloģijās un mehatronikā, metālapstrādē, par ko liecina aktīva līdzdalība nacionālā mēroga konkursa “Skills Latvia” līdzvadīšana, organizēšana savā apakšnozarē un starptautiski organizēti semināri, plenēri, atzītas, citētas nozares publikācijas SCOPUS vidē, kā arī metālapstrādes, ražošanas industrijas iesaiste pētniecībā, prototipu izstrādē, aprobācijā. Kā arī tekstilzinātnē ir realizēti RTA vidē funkcionālā dizaina sadarbības, izpētes un prototipēšanas projekti ar Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centru (VALIC), izstrādājot jaunus policijas uniformu prototipus, kas tiek aktīvi aprobēti un gūtās zināšanas tiek integrētas tekstilapstrādes, dizaina studiju programmas priekšmetos, radot labvēlīgu vidi jaunu prototipu izstrādē un pētniecībā. Eiropas Zaļā kursa vadlīnijas nosaka, ka pieejamie resursi jēgpilni un ilgtspējīgi jāpielieto jaunu produktu izstrādē un produkta “dzīves cikla” efektīvai prognozēšanai, līdz ar to jebkurš ikdienas dizaina produkts sastāv no dizaina domāšanas pamatnostādņēm, vairākām, daudzveidīgām materialitātes bāzēm, izgatavošanas tehnoloģiju diversifikācijas. Bažas rada profesoru grupas sastāvā neesošu speciālistu sekojošās materiālzinātnes nozarēs kā kokapstrāde, akrilātu, polimēru u.c. apakšnozaru profesionāļi, jo studiju programmas “Dizaina tehnoloģijas” iesniegumā tika minētas šīs materialitātes un produktu diversifikācijas, izstrādes virzības redzējums, kā arī SIA “Celetum” valdes locekļa ieteikuma, būtu vēlams, ka studiju programmas absolventi prastu konstruēt produktus no dažādiem materiāliem kā koks, metāls, stikls, minerāli utt., veikt matemātisko robežstiprību, ilgtspējas simulāciju aprēķinus CAD/CAM vidē, kas dotu nozīmīgu pieņesumu studiju programmas un studentu konkurentsipējai darba tirgū. Studentiem ir pieejamas gan mākslinieciskās studijas/ zīmētavas, gleznotavas, gan

inženierzinātņu laboratorijas, gan maketēšanas, prototipēšanas laboratorijas, gan CAD/CAM, materiālu testēšanas, pētniecības laboratorijas, industriālo ražošanas iekārtu laboratorijas, kurām ir piesaistīti atbildīgie laboratoriju inženieri, vadītāji, pētnieki, reģionālās uzņēmēju vides pārstāvji, kas viennozīmīgi rada produktīvu, radošu vidi dizaina produktu pētniecībai, maketēšanai, praktiskajai izstrādei gan studiju programmas, gan “ārpus” studiju programmas ietvarā.

2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem. RTA bibliotēkas lietotājiem tiek piedāvātas datu bāzes iFinances, EBSCO, ScienceDirect, Scopus, Web of Science, ASTM Compass kolekcija, LNB Digitālā kolekcija u.c. Papildus Elektroniskajam katalogam bibliotēka veido RTA docētāju darbu datu bāzi, kura bibliogrāfiskie ieraksti tiek papildināti ar hipersaitēm uz journals.rta.lv, kas ir RTA brīvpieejas zinātnisko rakstu pilntekstu datu bāze. Lai bibliotēkas lietotāji patstāvīgi varētu atrast informāciju, bibliotēkas mājas lapā ir izveidota sadaļa e-resursi, kur ir apkopotas hipersaites ar pieeju datu bāzēm, RTA un citu augstskolu zinātniskajiem rakstiem, brīvpieejas resursiem. RTA bibliotēka nodrošina visus tradicionālos pakalpojumus, tai skaitā arī e-vidē. Elektroniskais katalogs atspoguļo informāciju par visām bibliotēkas krājumā esošajām grāmatām un žurnāliem – <https://www.rta.lv/biblioteka>.

3. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir lielākoties atbilstošas izvirzītajām studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas avoti ir apzināti, un finanšu resursi lielākoties nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai. Finanšu resursi studiju virzienam atbilstošu studiju programmu īstenošanai 2022. gadam 88026 Eiro (informācija no studiju programmas “Dizaina tehnoloģijas” raksturojuma). Zinātnes bāzes finansējums un zinātniskās darbības (snieguma) finansējums netiek dalīts pa studiju virzieniem, bet novirzīts RTA zinātniskās darbības nodrošinājumam (zinātniskā personāla atalgojums, komandējuma izdevumi, grantu finansējums, datu bāzu abonēšana, kapitālie izdevumi) un zinātniskajiem institūtiem, savukārt zinātnē nodarbinātais akadēmiskais personāls pārstāv dažādus studiju virzienus. 2022. gadā RTA zinātniskās darbības ieņēmumi sasniedza gandrīz 1 750 235. Eiro. Netiek precizēts cik liels % no zinātnes bāzes finansējums un zinātniskās darbības (snieguma) finansējuma tiks novirzīts studiju programmas “Dizaina tehnoloģijas” prototipēšanas, pētniecības izaugsmei. 14. jūnija RTA klātienēs vizītē tiekoties ar studiju programmas vadību tika uzsvērts, ka studentiem ir pieejami produktu izstrādes granti, lai veicinātu kvalitatīvu studiju darbu, diplomdarbu izveidi, tas apliecina, ka pirmparaugu izstrāde studiju procesos ir ļoti finansiāli dārgs process un pastāv finansēšanas avotu riski pie noteikta studējošā apjoma, jo pēc RTA vadības aprēķiniem, rentabilitāte studiju programmai sākas no 10 un vairāk studējošajiem vismaz divos apakšvirzienos (izvērstāka finanšu risku analīze iekļauta šī atzinuma pirmajā nodaļā).

4. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir daļēji atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai. Studiju process RTA tiek īstenots četros studiju korpusos. Centrālās ēkas Atbrīvošanas alejā 115 kopējā platība ir 4844,5 m². Studiju procesam šeit tiek izmantotas 19 auditorijas ar kopējo platību 2059,4 m² (studiju programmas “Dizaina tehnoloģijas” raksturojums). IT centrā pieejamas divas datorklasas ar platību 104,9 m² un 97,9 m², attiecīgi ar 25 un 21 datoriem. CAD/CAE/CAM laboratorija ir aprīkoti ar CAD/ CAM programmām SolidWorks, AutoCAD, ArchiCAD, CorelDraw, kas spēj modelēt 2D un 3D produktu skices, rasējumus, kopsalikumus ar iespēju nākotnē veikt pirmparaugu skaitļošanas/ ilgspējas, robežstiprības simulācijas. Visas ēkas ir pieejamas cilvēkiem ar kustību traucējumiem, aprīkota ieeja un iekšējās darbojas lifti. Lāzertehnoloģiju centrs ir aprīkots darbam ar specifiskajām laboratoriju un darbnīcu iekārtām galvenokārt metālapstrādei, kā arī potenciāli citas materialitātes lokšņu un plātņu materiāliem. Ir piesaistīti 6 inženieri un 2 laboranti, kuri sniedz atbalstu docētājiem nodarbību norisē, studentiem - pētniecisko darbu, kursa projektu un kvalifikācijas darbu izstrādē, zinātniekiem - pētījumu veikšanā, eksperimentālo stendu un prototipu izstrādē, izgatavošanā un aprobācijā. Materiālu mehānisko pētījumu laboratorija ir aprīkota ar pētnieciskajām iekārtām indikatīvo mērījumu veikšanai, piemēram, 3D lāzerskenējošais mikroskops, magnetrona uzputināšanas sistēma, lāzeriekārtas griešanai, metināšanai, gravēšanai slodžu testēšanas iekārtu (liece, spiede), kuru noteikti var pilnveidot ar papildus aprīkojumu, ko var izgatavot Lāzertehnoloģiju centrā un mehāniskajā darbnīcā. Tādējādi var veikt daudz plašāku materialitātes testu veikšanu (koks, minerāli, akrilāti, polimēri utt.). Kopumā studiju process ir nodrošināts ar 9 laboratorijām, 5 darbnīcām un trīs IT auditorijām. Darba telpas/ darbnīcas, Apģērbu projektēšanas/ izgatavošanas darbnīca, Mākslas un dizaina darbnīca, Vizuālās mākslas darbnīca, Projektēšanas tehnoloģiju darbnīca, kuras aprīkotas ar tekstila, interjera, metālapstrādes aprīkojumu gan maketu, gan pirmparaugu izstrādei, bet iztrūkst koksnes, polimēra, minerālu bāzes un citu kompozītmateriālu maketu, pirmparaugu izstrādes, pētniecības aprīkojuma. Nepieciešamības gadījumā atsevišķi līgumi par pētniecībai nepieciešamām laboratorijām vai iekārtām tiek slēgti ar citām augstskolām, piemēram, tekstildrānu testēšanai ir noslēgts sadarbības līgums ar RTU. Sadarbības līgums paredz arī Šūšanas darbnīcas iekārtu izmantošanu Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centrā “ZEIMUĻS”.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [2]

RTA studijas programmas “Dizaina tehnoloģija” stiprās puses noteikti ir profesoru grupas pārstāvniecība tekstilzinātnes, mehatronikas, metālapstrādes, skaitļošanas, kultūrvēstures pētniecības nozarēs par ko liecina zinātnisko publikāciju citējamība SCOPUS vidē, dizaina pirmparaugu izstrāde gan VALIC, gan vietējo ražotāju segmentam, bet bažas rada profesoru grupas sastāvā neesošu speciālistu sekojošās materiālzinātnes nozarēs kā kokapstrāde, akrilātu, polimēru u.c. apakšnozaru profesionāli, jo studiju programmas “Dizaina tehnoloģijas” iesniegumā tika minētas šīs materialitātes un produktu diversifikācijas, izstrādes virzības redzējums. Studentiem ir pieejamas gan māslinieciskās studijas/ zīmētavas, gleznotavas, gan inženierzinātņu laboratorijas, gan maketēšanas, prototipēšanas laboratorijas, gan CAD/ CAM, materiālu testēšanas, pētniecības laboratorijas, industriālo ražošanas iekārtu laboratorijas, kurām ir piesaistīti atbildīgie laboratoriju inženieri, vadītāji, pētnieki, reģionālās uzņēmēju vides pārstāvji, kas viennozīmīgi rada produktīvu, radošu vidi dizaina produktu pētniecībai, maketēšanai, praktiskajai izstrādei gan studiju programmas, gan “ārpus” studiju programmas ietvara.

Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir lielākoties atbilstošas izvirzītajām studiju programmas vajadzībām (ja tiek piesaistīti vismaz 10 studenti) un īstenošanas nosacījumiem, bet zinātnes bāzes finansējums un zinātniskās darbības (snieguma) finansējums netiek dalīts pa studiju virzieniem, tādejādi netiek precizēts cik liels % no zinātnes bāzes finansējums un zinātniskās darbības (snieguma) finansējuma tiks novirzīts studiju programmas “Dizaina tehnoloģijas” prototipēšanas, pētniecības izaugsmei. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir daļēji atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai, jo tekstilzinātnes, mehatronikas, metālapstrādes, skaitļošanas, kultūrvēstures pētniecības laboratorijas un mācībspēki ir aprobējuši prasmes, mijiedarbību šajās zinātnes, studiju priekšmetu disciplīnās, bet vēl nav aprobētas, integrētas studiju vidē koksnes, polimēra, minerālu bāzes un citu kompozītmateriālu maketu, pirmparaugu izstrādes, pētniecības, prototipēšanas metodes, zinātniskais pienesums.

Stiprās puses:

1. Profesoru grupas pārstāvniecība tekstilzinātnes, mehatronikas, metālapstrādes, skaitļošanas, kultūrvēstures pētniecības nozarēs par ko liecina zinātnisko publikāciju citējamība SCOPUS vidē.
2. Spēja realizēt gan vietēja mēroga, gan starptautiskus sadarbības projektus ar valsts iestādēm un augstskolām.
3. Ļoti plaša materiāltehniskā bāze tekstilzinātnes, mehatronikas, metālapstrādes, skaitļošanas apakšnozarēs.

Vājās puses:

1. Profesoru grupā neesošu speciālistu sekojošās materiālzinātnes nozarēs kā kokapstrāde, akrilātu, polimēru u.c. apakšnozaru profesionāļi.
2. Zinātnes bāzes finansējums un zinātniskās darbības (snieguma) finansējums netiek dalīts pa studiju virzieniem, tādejādi netiek precizēts cik liels % no zinātnes bāzes finansējums un zinātniskās darbības (snieguma) finansējuma tiks novirzīts studiju programmas “Dizaina tehnoloģijas” prototipēšanas, pētniecības izaugsmei.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.	X			
3.		X		
4.			X	

Prasības [2] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Profesoru grupu būtu nepieciešams papildināt ar nozaru speciālistiem koksnes, minerālu, akrilātu, polimēru un citu materialitāšu nozarēs, lai pilnvērtīgi nodrošinātu studiju programmas izvirzītos mērķus. Pirmsparaugu izstrāde studiju procesos ir ļoti finansiāli dārgs process un pastāv finansēšanas avotu riski pie noteikta studējošā apjoma, jo pēc RTA vadības aprēķiniem, rentabilitāte studiju programmai sākas no 10 un vairāk studējošajiem vismaz divos apakšvirzienos.
		X		

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Prasība [3]: Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

Analīze

1. Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilst attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

RTA ziņojuma 32.lpp tiek teikts, ka studiju programmas izstrādē tika ņemtas vērā Apstrādes rūpniecības (tekstila, metāla, koka, plastmasas) nozares darba tirgus vajadzības, Materiālzinātnes nozares Tekstila un apģērba tehnoloģijas apakšnozares un saistīto nozaru (interjera un izstrādājumu dizains) aktuālās tendences. Lai nodrošinātu studiju programmas atbilstību darba tirgus prasībām, profesionālās specializācijas studiju kursu daļā (66 KP) piedāvāti profesionālās specializācijas moduļi - *“Industriālais dizains un tehnoloģijas”*, *“Interjera dizains un izstrādājumu tehnoloģijas”*, *“Apģērba dizains un tehnoloģija”*. Tiek uzsvērts, ka *“Industriālais dizains un tehnoloģijas”* ir starpdisciplinārs modulis, jo apvieno vairākas atšķirīgas disciplīnas, piemēram, dizainu, tehnoloģijas, materiālu zinātni, inženierzinātni un uzņēmējdarbības principus, kas ir saistīti un nepieciešami, lai sinerģijā sekmētu inovatīvu un konkurētspējīgu produktu dizainu.

Tādejādi tiek pamatots, ka šis modulis ir novitāte RTA un Latgales reģionā, kas dos lielisku iespēju daudziem, gan Rēzeknes, Latgales reģionālajiem uzņēmumiem un mājažotājiem, viņu darbiniekiem, gan citu reģionu uzņēmumu darbiniekiem iegūt zināšanas dizaina nozarē (izprast dizaina procesu, dažādas digitālo tehnoloģiju datorprogrammas, produktu dizaina specifiku, tendences un ergonomiku u.c.) un inženierzinātņu nozarē (padziļinātu izpratni materiālzinībās, dažādu ražošanas tehnoloģiju pielietošanas iespējās, kā arī prasmes

ar tām strādāt, u.c.), kas dos iespēju uzņēmumiem iegūt profesionālus, zinošus speciālistus, kuri nodarbojas ar jaunu produktu projektēšanu un izstrādi, programmas absolventu zināšanas inženierzinātnēs un dizaina tehnoloģijās sniegs nozīmīgu ieguldījumu uzņēmumu darbībā, sadarbojoties industriālajam dizainerim ar ražošanas speciālistiem, programmas absolventi spēs strādāt ar dažādām prototipēšanas un ražošanas iekārtām un izpratīs tehnoloģisko procesu.

Darba grupa izstrādāja studiju programmas raksturojumu, ietverot studiju programmas atbilstību studiju virzienam, studiju programmas resursus un nodrošinājumu, studiju saturu un īstenošanas mehānismu, mācībspēku raksturojumu un studiju programmas atbilstību normatīvo aktu prasībām (Studiju programmas raksturojuma 12.lpp.).

Pamatojoties uz Augstskolu likumu akreditēta studiju programma - noteiktam akreditētam studiju virzienam atbilstoša studiju programma, kura attiecīgā studiju virziena novērtēšanas procesā atzīta par atbilstošu šā likuma prasībām; studiju modulis - studiju programmas sastāvdaļa, ko izveido, apvienojot studiju kursus vai to daļas, kuriem ir kopīgs mērķis un sasniedzami studiju rezultāti. Kā arī uz Augstskolu likuma 56.¹ pantu: Studiju programma ietver visas grāda vai profesionālās kvalifikācijas iegūšanai nepieciešamās prasības. Studiju programmas ietvaros var izveidot studiju programmas apakšprogrammu (apakšprogrammas), kas ir studiju programmas sastāvdaļa un atbilst konkrētai zinātnes nozarei, tautsaimniecības nozarei vai iegūstamajai profesionālajai kvalifikācijai.

Apskatot iespēju, ka studiju moduļu vietā tiktu veidotas apakšprogrammas atbilstoši Augstskolu likuma 55.pantam, tad sarunā ar augstskolas vadību un mācībspēkiem tika konstatēts, ka tiek paredzēts salīdzinoši mazs studiju programmas rentabilitātes apjoms - 10 studējošie uz studiju programmu (ziņojuma 28. lpp.). Šāds studējošo skaits neļauj domāt par iespēju programmu sadalīt apakšprogrammās, kas katra atbilstoši Augstskolu likumam paredz īstenošanas mērķi un studiju programmas noslēgumā plānotos studiju rezultātus, to skaitā paredzētos studiju kursus, studiju moduļus un tiem plānotos studiju rezultātus, kā arī atbilstošu apakšprogrammas finansējumu. Tas ir arī minēts augstskolas ziņojumā (11.lpp), ka ņemot vērā esošo situāciju valstī un studējošo skaita samazināšanās tendenci, tika nolemts nozares profesionālās specializācijas kursu blokā veidot trīs specializācijas: “Interjera dizains un izstrādājumu tehnoloģijas”, “Apģērbu dizains un tehnoloģija”, (veidos studiju pēctecību 1.līmeņa studiju programmai), un “Industriālais dizains un tehnoloģijas”. Bakalaura līmenī Programmas sasniedzamo studiju rezultātu saturs izstrādāts, atbilstoši šobrīd aktuālajām prasībām apstrādes rūpniecības un saistītajās nozarēs un atbilstošo profesijas standartu prasībām. Programmas izstrāde nodrošinās SV optimizāciju RTA un paaugstinās intelektuālo, materiālo, tehnoloģisko un pētniecisko resursu lietojuma efektivitāti.

Saskaņā ar RTA ziņojumu (46.lpp.) programma paredz Vispārizglītojošās (A) daļas (studiju kursu apjoms 20 KP) un Nozares teorētisko studiju kursu (B) daļas kopīgu apguvi visām specializācijām, studiju kursu apjoms 36 KP. Minētie studiju kursi nodrošina zināšanas par uzņēmējdarbības uzsākšanu, Intelektuālā īpašuma tiesībām un datu drošību informāciju tehnoloģijās, vides aizsardzību, Rietumu kultūru, mūsdienu dizaina attīstības tendencēm, 21.gs globāliem izaicinājumiem, ilgtspējas jautājumiem dizaina jomās, tehnoloģijās, zinātnisko pētniecību, lietotājoorientētu produktu dizainu, inženiergrafiku, materiālzinībām, digitālām dizaina tehnoloģijām, produktu un procesu projektēšanu. Studiju programmas B daļas profesionālās specializācijas moduļu studiju kursi (66 KP) ļauj padziļināt zināšanas izvēlētajā specializācijā.

Nozares profesionālās specializāciju moduļa studiju kursu daļā “Industriālais dizains un tehnoloģijas” studenti 66 KP apjomā apgūs telpisku objektu projektēšanu, maketēšanas tehnoloģijas, topoloģijas optimizācijas rīkus, digitālās tehnoloģijas, mākslīgā intelekta izmantošanu dizainā, produktu dzīves ciklu, metālapstrādes tehnoloģijas, gan darbā ar rokas instrumentiem, gan ar ciparvadāmiem darbagaldiem, 3D drukāšanas un lāzerapstrādes tehnoloģijas, elektroniku un mikroprocesoru programmēšanas pamatus. Nozares profesionālās specializāciju moduļa studiju kursu daļā “Interjera dizains un izstrādājumu tehnoloģijas” studenti 66 KP apjomā apgūs arhitektūras pamatus, telpas uztveres psiholoģiju, interjera kompozīciju, digitālās tehnoloģijas izstrādājumu un interjera dizainā (ArchiCad, 3DsMax), orientēsies interjera stilistikā, apgūs interjera skicēšanu, mēbeļu dizainu un tehnoloģijas, interjera projektēšanu un ergonomiku, materiālmācību un apdares tehnoloģijas, maketēšanas tehnoloģijas interjeram un izstrādājumiem, apgaismojumu interjera dizainā, fotogrāfiju un web lapu izgatavošanu, inovatīvu produktu, procesu un pakalpojumu izstrādi pēc PBL metodes, kā arī apgūs vides psiholoģisko iedarbību uz indivīdu un vides filozofiju. Nozares profesionālās specializāciju moduļa studiju kursu daļā “Apģērbu dizains un tehnoloģija” studenti 66 KP apjomā apgūs tekstilmateriālmācību, apģērbu, kompozīciju, modes zīmējumu, modes zinības un stilistiku, projektēšanas procesus CAD/CAM, digitālās tehnoloģijas apģērbu dizainā, produkta dzīves ciklu un kvalitātes sistēmu pārvaldību, apģērbu tehnoloģiju, apģērbu projektēšanas 2D un 3D tehnoloģijas, tērpu kolekciju izstrādi, rūpniecisko kolekciju plānošanu, inovatīvu produktu izstrādi, sadarbībā ar uzņēmējdarbības sektoru pēc PBL metodes u.c. Programmā iekļauta Angļu valoda (2 KP) un Otrā svešvaloda (2 KP) (izvēles daļā), Prakse (20 KP), un Diplomprojekts (12 KP).

Pamatojoties uz “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standarta”² III. nodaļu “Bakalaura programmas obligātais saturs”, kā arī RTA iesniegumu studiju programmas “DIZAINA TEHNOLOĢIJAS” licencēšanai pielikumu nr.2 secināms sekojošais:

1. Valsts standarta 8. punkts nosaka, ka “Bakalaura programmas apjoms ir vismaz 160 kredītpunktu.” - pielikumā nr. 2 redzams, ka Bakalaura programmas apjoms ir 160 KP (240 ECTS).
2. Pamatojoties uz valsts standarta 9. punktu un 2. pielikumu ir redzams, ka ir izpildīts nosacījums par kontaktstundu apjomu - 40%.
3. Valsts standartā ietvertas sekojošas prasības:
 - vispārizglītojošie studiju kursi vismaz 20 kredītpunktu apjomā- izpilde vispārizglītojošie mācību kursi 20 KP (30 ECTS);
 - nozares (profesionālās darbības jomas) teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi vismaz 36 kredītpunktu apjomā - izpilde nozares teorētiskie studiju kursi 36KP (54 ECTS);
 - nozares (profesionālās darbības jomas) profesionālās specializācijas kursi vismaz 60 kredītpunktu apjomā - izpilde nozares profesionālās specializācijas kursi 66 KP (99 ECTS);
 - izvēles daļas kursi vismaz sešu kredītpunktu apjomā - Izvēles kursi – 6KP (9 ECTS);
 - prakse vismaz 20 kredītpunktu apjomā - Prakse – 20 KP(30 ECTS);

² 26.08.2014. Ministru kabineta noteikumi Nr. 512 “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, pieejami: <https://likumi.lv/ta/id/268761-noteikumi-par-otra-limena-profesionalas-augstakas-izglitibas-valsts-standartu>

- valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrāde un aizstāvēšana, vismaz 12 kredītpunktu apjomā - Diplomprojekts – 12 KP (18 ECTS).
- 4. Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās studiju kursu satura prasības - Vides un civilā aizsardzība – 2 KP.
- 5. Valsts standarta 13.punkts nosaka, ka studiju kursu izvēli, studiju kursu apjomu un saturu, kā arī prakses saturu atbilstoši iegūstamajam profesionālajam grādam un profesionālajai kvalifikācijai nosaka saskaņā ar profesijas standartu- 2. pielikumā pievienotā informācija tabulas sadaļā “Studiju rezultāti” ir piemērojami profesiju standartos noteiktajām prasībām³.
- 6. Bakalaura programmas apguves laikā studējošais izstrādā un aizstāv vismaz trīs studiju darbus - izpilde: Diplomprojekts – 12 KP (18 ECTS), Studiju darbs ar projekta daļu – 2 KP (3 ECTS), 2 studiju projekti – 4 KP (6 ECTS).
- 7. Prasības par praksi (15.punkts) - izpilde: Prakses organizēšanas kārtību RTA regulē Senātā apstiprināts „Nolikums par praksēm RTA” (dokuments nav pieejams tiešsaistē).
- 8. Imatrikulācija (16.punkts) - izpilde (19. punkts) pāreja no citām augstākajām mācību iestādēm ir iespējama. Imatrikulācija studijām vēlākajos studiju posmos ir iespējama, ja iepriekš apgūtā licencētas/ akreditētas studiju programmas daļa nav mazāka par 40 kredītpunktiem jeb diviem semestriem un ja attiecīgajā RTA studiju programmā ir brīvas vietas. Programmu pielīdzināšanas kārtība ir stingri reglamentēta. Arī RTA studējošais noteiktā kārtībā var pāriet no vienas RTA programmas uz citu. 17.pielikumā (191.lpp) ir minēts, ka maksu par ārpus formālās izglītības apgūto zināšanu, prasmju un kompetenču, profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegto studiju rezultātu atzīšanu saskaņojot ar RTA Administrācijas sapulces lēmumu, nosaka RTA rektors.
- 9. Pēc bakalaura programmas apguves piešķir profesionālo bakalaura grādu nozarē (profesionālās darbības jomā) un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju (17.punkts) - izpilde: (Ziņojums, 2.lpp) Profesionālais bakalaura grāds dizainā un tehnoloģijās un produktu dizainera vai interjera dizainera piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija.
- 10. Profesionālais bakalaura grāds dod tiesības, izpildot uzņemšanas prasības attiecīgajā maģistra programmā, turpināt izglītību akadēmiskajā maģistra studiju programmā vai maģistra programmā (18.punkts) - izpilde: Iespēja turpināt izglītību RTA profesionālā maģistra studiju programmā “Dizains” vai RTA vai jebkuras citas augstākās izglītības iestādes profesionālās maģistra studiju programmās (2.pielikums).

21.06.2023. stājās spēkā jaunie Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu⁴, kā atbilstībai RTA būs jāpievērš uzmanība tuvākā nākotnē.

RTA sniegto dokumentu pielikumā Nr. 5 ir sniegti studiju kursu apraksti, kas sagatavoti latviešu valodā un atbilst Augstskolu likuma 56.¹. sadaļas noteiktajām prasībām. Šie apraksti nodrošina visaptverošu informāciju par piedāvātajiem kursiem studiju programmā. Tomēr ir svarīgi atzīmēt, ka studiju moduļu apraksti pilnībā neatbilst likuma 56.². sadaļas

³Interjera dizaina speciālista profesijas standarts (apstiprināts 15.04.2029.) Pieejams: <https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/ps0398.pdf>

Produktu dizainera profesijas standarts (apstiprināts 08.06.2022.) Pieejams: <https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-228.pdf>

⁴ 13.06.2023. Ministru kabineta noteikumi Nr. 304 “Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu”, Pieejami: <https://likumi.lv/ta/id/342818-noteikumi-par-valsts-profesionalas-augstakas-izglitibas-standartu>

noteiktajiem noteikumiem. Saskaņā ar 56.². pantu studiju moduļa aprakstā jāiekļauj ne tikai moduļi ietvertie kursi, bet arī mācību rezultāti, kuri ir sasniegti, pabeidzot katru moduli, kā arī detalizēts studiju darba laika plāns. RTA sniegtajā dokumentācijā moduļu apraksti koncentrējas tikai uz pašiem kursiem un atbildīgajiem pasniedzējiem. Rezultātā rodas bažas, ka netiek nodrošināta pilnīga informācija par moduļa mērķtiecīgajiem mācību rezultātiem un plānoto studiju laika sadalījumu. Lai novērstu šo nesakrītību un nodrošinātu atbilstību studiju moduļu aprakstu regulējošajiem noteikumiem, nepieciešams apvienot attiecīgos pielikumus vienā visaptverošā dokumentā. Apvienojot Pielikumu Nr. 7, kas ietver studiju programmu kartējumu, un Pielikumu Nr. 8, kurā ir iekļauts studiju programmas laika plāns, kopā ar esošajiem kursu aprakstiem Pielikumā Nr. 5, var izveidot vienotu un atbilstošu dokumentu. Šis apvienotais dokuments sniegs holistisku priekšstatu par studiju moduļiem, ietverot visus būtiskos elementus, piemēram, vēlamus mācību rezultātus, sasniegtos rezultātus un labi strukturētu studiju laika plānojumu, kas nepieciešams atbilstoši likumam. Ar dokumentācijas saskaņošanu ar noteiktajām prasībām studenti, pasniedzēji un administrācijas darbinieki iegūs skaidrāku priekšstatu par studiju programmas struktūru, mērķiem un sagaidāmām prasībām. Šī apvienotā dokumentācija veicinās pārredzamību, palīdzēs veikt efektīvu plānošanu un nodrošinās visaptverošāku un saskaņotāku mācību pieredzi visiem iesaistītajiem izglītības procesa dalībniekiem.

Pamatojoties uz augstskolas ziņojumam pievienoto pielikumu Nr.4 var secināt, ka studiju programmas apguve ir strukturēta sekojoši:

- studiju programmas “DIZAINA TEHNOLOĢIJAS” studējošie kopīgi apgūst sekojošas daļas:
 - A daļa - vispārizglītojošie kursi, kas kopumā sastāda 20 kredītpunktus.
 - B daļa - Nozares teorētiskie pamatkursi un informāciju tehnoloģiju kursi, kas kopumā sastāda 36 kredītpunktus.
- Modulis Industriālais dizains un tehnoloģijas apgūst atsevišķi specializētos priekšmetus 66 kredītpunktu apjomā.
- Modulis Interjera dizains un izstrādājumu tehnoloģijas apgūst atsevišķi specializētos priekšmetus 66 kredītpunktu apjomā.
- Modulis Apģērbu dizains un tehnoloģija apgūst atsevišķi specializētos priekšmetus 66 kredītpunktu apjomā.
- Moduļiem kopumā ir pieejama arī C daļa - Izvēle. C daļa satur priekšmetus 6 kredītpunktu apjomā.
- Visiem moduļiem ir pieejama arī Prakse - Pētniecības prakse, Plenēra prakse, Profesionālā prakse, Pirmsdiploma prakse, Diplomprojekts, pēc izvēles, kopumā 20 kredītpunktu apjomā.

Izvērtējot RTA ziņojuma 3.pielikumu var secināt, ka izpildās visas abos profesiju standartos - Produktu dizaina speciālista profesijas standarts (SASKAŅOTS Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2022. gada 8. jūnija sēdē, protokols Nr. 3) un Interjera dizaina speciālista profesijas standarts (SASKAŅOTS Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2009.gada 15.aprīļa sēdē protokols Nr.4) noteiktās prasības.

Kopumā eksperti var secināt, ka augstskola ir izpildījusi visas valsts standartā un profesiju standartos noteiktās prasības un nosacījumus studiju programmas īstenošanas uzsākšanai, izņemot Augstskolu likumā noteikto prasību par studiju programmas moduļu aprakstiem, kas nav pilnīgi izpildīta.

2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanās principus, studējošo prakses (ja piemērojams) organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā).

Attiecībā par studentcentrētiem mācīšanas principiem ziņojumā ir teikts sekojošais: (Studiju programmas raksturojuma 50.lpp) Katra studiju kursa noslēgumā un tā apguves procesā docētājs analizē studiju rezultātus, tiek veiktas studentu aptaujas. Rezultāti tiek apspriesti studiju virziena padomes sēdēs un studiju virziena docētāju kopsapulcēs. Nepieciešamības gadījumā tiek veiktas korekcijas atsevišķu studiju kursu studiju rezultātos.

Studentcentrētas izglītības principi studiju programmā un individuāla pieeja studentiem tiek nodrošināta:

- izvērtējot studējošo iepriekšējo sagatavotību un piedāvājot tādu studiju saturu, kas visveiksmīgāk spēj nodrošināt Programmas studiju rezultātu sasniegšanu;
- RTA piedāvā elastīgu pieeju studiju norisei, t. sk. ievērojot studējošo nodarbinātību studiju laikā, plānojot nodarbības studējošajiem ērtā laikā;
- studējošajiem tiek nodrošināts pilns konsultatīvais atbalsts un pilna piekļuve studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamajiem studiju resursiem (tai skaitā attālināti pieejamiem);
- sagatavojot izdales studiju materiālus (nodarbību laikā) un studiju kursu materiālus, kas pieejami e-kursu vietnē ekursi.rta.lv;
- studējošo studiju un pētnieciskā darbība tiek vērsta uz viņu personības izaugsmi, tai skaitā sekmējot viņu personības veidošanos un motivējot turpmākām studijām 6.profesionālās kvalifikācijas līmeņa iegūšanai;
- studējošajiem ir nodrošināta atgriezeniskā saikne par studiju rezultātu vērtēšanu, kas ļauj viņiem patstāvīgi plānot studiju gaitu un labākos ceļus studiju rezultātu sasniegšanai;
- gadījumā, ja students attaisnojošu iemeslu dēļ nav varējis ierasties uz eksāmenu sesiju, tad docētājs ar studentu vienojas par individuālām konsultācijām;
- pētnieciskā darba organizēšanā (studiju projektu un kvalifikācijas darbu tēmu izvēlē) tiek respektēta studējošo interešu sfēra (iepriekš gūtā pieredze pētniecisko darbu izstrādē), praktiskā darba specifika un pieredze;
- pētnieciskā darba organizēšanā (studija projekta un kvalifikācijas darba vadīšanā) tiek ņemtas vērā studējošo vēlmes vadītāja izvēlē, sekmējot starppersonu komunikāciju un rezultātā paaugstinot pētnieciskā darba kvalitāti;
- docētāji studentiem ir pieejami pieņemšanas laikos, kā arī individuāli vienojoties par konsultāciju;
- studentiem informācija par studiju procesa izmaiņām, praktisko darbu labojumi u.c. pamatā tiek sūtīti uz e-pastiem. Šim nolūkam RTA studējošajiem ir izveidots vienots e-pasts vards.uzvards@edu.rta.lv, kas tiek piešķirts visiem imatrikulētajiem studentiem.

Studiju rezultātu sasniegšanai ir pieejama RTA bibliotēka, akadēmijas telpās pieejamas datorklases, brīvi pieejams Wi-Fi bezvadu internets. Programmas īstenošanas uzsākšana pilna laika studijās rosinās pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību ieguvušos turpināt

studijas un iegūt otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, tādā veidā arī paaugstināt savas profesionālas izglītības līmeni un konkurētspēju darba tirgū.

Studiju kursu docētājs, atbilstoši kursa saturam, studējošo vajadzībām, sasniedzamajiem studiju rezultātiem, izvēlas pedagoģiskās un vērtēšanas metodes. Ar studiju kursa vērtēšanas kritērijiem docētājs iepazīstina studentus studiju kursa sākumā. Summatīvā vērtēšanas sistēmas nosaka to, ka gala atzīme veidojas no vairākām komponentēm. Līdz ar to semestra laikā, studenti jau veido savu gala atzīmi. Studiju kursu un individuālo/ mājas darbu vērtēšanas kritēriji tiek ievietoti Moodle sistēmā pie katra studiju kursa. Semestra laikā veikto mājas darbu, kontroldarbu, referātu, prezentāciju un citu darbu novērtējumam tiek piešķirts noteikts īpatsvars gala vērtējumā (Studiju programmas raksturojuma 52.lpp.). Studiju rezultātus RTA vērtē divos aspektos: kvalitatīvajā un kvantitatīvajā. Kvalitatīvais vērtējums notiek 10 ballu skalā, un kvantitatīvais vērtējums tiek izteikts studiju kursu punktos (KP/ECTS) atkarībā no studiju kursa apjoma.

Saskaņā ar ziņojumu (53.lpp) Studiju prakses organizēšanas kārtību RTA regulē Senātā apstiprināts Nolikums par praksēm RTA (<https://ieej.lv/vk1B6>). Nolikumā noteikti prakses veidi, mērķi un uzdevumi, organizatoriskie jautājumi, prakses aizstāvēšanas kārtība RTA, un studiju virziena programmu apstiprinātie prakšu metodiski norādījumi (ekursi.rta.lv).

Praktiskās pieredzes iegūšanai un prasmju pilnveidošanai studiju programmas studējošajiem profesionālā prakse ārpus izglītības iestādes paredzēta 20 KP =30 ECTS (20 darba nedēļas) apjomā, kas ir atbilstoši MK noteikumiem Nr.512 Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu, atbilstoši studiju programmas mērķim un uzdevumiem, profesijas standartā norādītajām prasībām, profesionālās prakses programma, ir saskaņota ar studiju programmas rezultātiem (skat.5.pielikumu).

Definētā mērķa un uzdevumu izpildē profesionālās bakalaura programmas „Dizaina tehnoloģijas” studentiem plānotas četras prakses. RTA profesionālā bakalaura programmās prakses apjoms, ilgums un norises laiks tiek noteikts SP plānos un prakses metodiskajos norādījumos. Pārskatu par praksi skat. 3.3.1., 3.3.2. tabulās.

Ziņojuma 55.lpp norādīts, ka praksi īsteno saskaņā ar prakses līgumu par prakses vietas nodrošināšanu vai saskaņā ar RTA Domes lēmumu par prakses vietu nodrošināšanu pašā augstskolā. Profesionālā prakse ir vērsta uz SP noteikto studiju rezultātu izpildi. Tā balstās uz iegūto zināšanu un iepriekšējās pieredzes izmantošanu un praktisko iemaņu iegūšanu prakses vietās/ražošanas uzņēmumos.

Prakses mērķis ir nostiprināt un papildināt studentu teorētiskās zināšanas, pilnveidot profesionālās prasmes un iemaņas, attīstīt profesionālo kompetenci atbilstoši produktu un interjera dizainera profesiju standartu prasībām, un/vai dot iespēju plānot un veikt lietišķās pētniecības darbu attiecīgajā nozarē, sniegt iespēju attīstīt prasmes un iemaņas veikt lietišķos pētījumus dizaina tehnoloģiju jomā.

Prakses tiek organizētas ar apstrādes rūpniecību (tekstilizstrādājumu, metālapstrādes, kokapstrādes) saistīto nozaru uzņēmumos, arhitektu un dizaina birojos, muzejos, galerijās un kultūrtelpās vai citās radniecīgo nozaru iestādēs.

Attiecībā uz atbalstu studējošiem (Ziņojuma 64.lpp) RTA nodrošināti fiziskie resursi (bibliotēkas, studiju aprīkojums un IT u.c. infrastruktūra), cilvēkresursi (mācībspēki, vispārējais personāls u.c.) un atbalsta dienesti, kas nodrošina studentu akadēmisko mobilitāti un profesionālo stažēšanos.

Ir izstrādāta stratēģija, kad students sāk nepameklēt kādas lekcijas. Tas var palīdzēt, jo lielam studentam justies tā it kā viņš nebūtu aizmirsts. Nepieciešamības gadījumā studentam tiek piedāvāts arī akadēmiskais gads, taču pēc tam RTA mācībspēki pieliek pūles atgriezt studentu atpakaļ, lai viņš pabeigtu studijas.

Studentiem ir pieejamas individuālas konsultācijas pēc grafika. Studētājiem tiek piedāvāta individuāla pieeja, nākot pretim tiem, kas strādā un dodot iespējas tiem veikt darbus sestdienās un svētdienās. Tiek piedāvātas arī attālinātas konsultācijas, arī vakaros.

Pēc sarunām ar RTA mācībspēkiem tiek secināts, ka sakarā ar nelielo studējošo skaitu augstskola var īstenot individuālu pieeju katram studentam, tādējādi nodrošinot katra studenta veiksmīgāko problēmu risinājumu gan studiju turpināšanai, gan personīgo problēmu risināšanai. Apmeklējot RTA var secināt, ka studentiem ir pieejama plaša bibliotēka, laboratorijas, IT klases. Mācībspēki ir pieejami un atbalsta fleksiblu mācību grafiku, ir nodrošināta iespēja skatīties lekcijas Moodle sistēmā. Tiek organizētas stabilas prakses vietas. Tāpat augstskola atbalsta un īsteno arī mācību spēku un studentu profesionālo stažēšanos, kas nodrošina zināšanu līmeņa un profesionālo kvalitāšu paaugstināšanos.

3. Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteikti principi, tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

Atbilstoši ziņojuma 61. lpp. RTA ir nodibināta kvalitātes sistēma, ar kuras palīdzību iespējams pārraudzīt studiju programmas mērķu un rezultātu sasniegšanu kā arī veicināt studiju virziena un tam piesaistīto studiju programmu attīstību. Kvalitātes sistēmas ietvaros vērtējumam tiek pakļautas sekojošas jomas:

- Studiju procesa atbilstība RTA attīstības stratēģijai (attīstības politika),
- Akadēmiskā personāla kvalitāte,
- Studiju programmu kvalitāte,
- Sadarbības ar reflektantiem un absolventiem kvalitāte,
- Studiju procesa kvalitāte,
- Infrastruktūras kvalitāte,
- Finansējums un saimnieciskās darbības kvalitāte.

Atbilstoši ziņojuma 63. lpp. RTA kvalitātes vadības sistēma ir izstrādāta atbilstoši izcilības modelim (EFQM-the European Foundation for Quality Management), ņemot vērā Eiropas asociācijas kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā izstrādātos Standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā un ISO9000:2015 standarta rekomendācijas un ieteikumus.

Kvalitātes novērtēšanas politika RTA tiek īstenota trijos līmeņos saskaņā ar:

- RTA izstrādāto kvalitātes vadības rokasgrāmatu;⁵

⁵ RTA Kvalitātes vadības rokasgrāmata Pieejama: https://rulv-my.sharepoint.com/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/onedrive.aspx?ga=1&id=%2Fpersonal%2Fshpoint3%5Frt%5F%2FDocuments%2FRTA%20normat%C4%ABvie%20akti%2Dpubliskai%20piek%C4%BCuvei%2FRTA%20normat%C4%ABvie%20akti%20latvie%C5%A1u%20valod%C4%81%20publiskai%20piek%C4%BCuvei%2F04%2ERTA%20Kvalitates%20vadibas%20rokasgramata%2020190502%2Dlv%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fshpoint3%5Frt%5F%2FDocuments%2FRTA%20normat%C4%ABvie%20akti%2Dpubliskai%2

- RTA studiju kvalitātes vadības sistēmā noteiktajiem kvalitātes uzturēšanas un uzlabošanas pasākumiem;
- RTA īstenoto studiju programmu novērtēšanas noteikumiem;
- saskaņā ar SP kvalitātes nodrošināšanas sistēmu.

Atbilstoši ziņojuma 61. lpp. katru gadu RTA tiek īstenota studiju virziena pašnovērtējuma procedūra, kurā tiek apskatīti gan licencēšanas un akreditācijas procedūru ieteikumu izpildes gaita, gan identificētie plaģiāta gadījumi un pretplaģiāta pasākumi, gan aptaujas rezultātu analīze, gan mācībspēku izvērtējums, gan profesijas standarti, gan citi svarīgi faktori katram studiju virzienam. Papildus tam, katru gadu tiek organizētas studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas, kas attiecīgi tiek izvērtētas un arī reflektētas pašnovērtējuma ziņojumos. RTA min, ka caur šīm aptaujām ir iespējams apzināt nepieciešamos uzlabojumus studiju programmās. RTA ziņojumā min, ka katru gadu maijā tiek analizēti arī studiju programmu īstenošanas riski, kuros apskata tāds faktors kā studējošo skaitu programmā, mācībspēku kvalifikāciju un atbilstību, kā arī finansējuma pietiekamību. Ziņojuma 62. lpp. tiek minēts, ka RTA Senāts katru gadu arī veic uzraudzības mehānismus, izvērtējot studiju virziena un studiju programmas īstenošanas rezultātus. RTA min, ka saskaņā ar šo regulāro izvērtēšanu, tiek veicināta nepārtraukta studiju virziena un studiju programmu attīstība.

Papildus tam, RTA ziņojuma 64. lpp. min, ka viens no kvalitātes vadības sistēmas stūrakmeņiem ir tieši informācijas vadība. Lai garantētu informācijas apmaiņu tiek pielietoti tādi informācijas kanāli kā informācijas sistēmas, sapulces, e-pasts, internets un žurnāli, kā arī RTA organizētajās darbinieku aptaujās ir iekļauti jautājumi par iekšējo komunikāciju un informācijas apriti. Informācijas aprites nodrošināšanai vienu reizi nedēļā norisinās RTA administrācijas sapulce, kā arī fakultātes dekānu/ struktūrvienību vadītāju organizatoriskās sapulces, savukārt vienu reizi mēnesī Senāta sēdes, Fakultātes domes sēdes, Studiju virziena padomes sēdes, Fakultātes institūta zinātniskās padomes sēdes. RTA nolikumā par studiju virzienu padomēm⁶ punktā 4.5.1. tiek minēts, ka studiju virziena padomes sēdes norisinās ne retāk kā vienu reizi divos mēnešos, kas rada nekonsekvenci ar ziņojuma 65. lpp. esošo attēlu 3.4.1. Papildus tam, studiju virziena padomes sēdēs nav iekļauti studējošo pārstāvji, atbilstoši punktam 4.5.4. studējošie var tikt pieaicināti tikai atsevišķu jautājumu risināšanai. Ņemot vērā, ka studējošo iesaiste nav obligāta Studiju virziena padomes sēdēs, kā arī ņemot vērā to, ka Studiju virziena padome lemj par stratēģiski svarīgiem jautājumiem studiju virzienā, tai skaitā par izmaiņām studiju programmās, ko reglamentē Nolikuma par akadēmiskajām un profesionālajām studijām un studiju programmām⁷ punkts 7.2., kas skar arī studējošo intereses, ir iespējams novērot, ka studējošajiem netiek nodrošināta pilnvērtīga iesaiste paust savas domas par studiju virzienā notiekošo. Papildus tam, studējošo viedoklis, atbilstoši ziņojumam, tiek apkopots tikai

0piek%C4%BCuvei%2FRTA%20normat%C4%ABvie%20akti%20latvie%C5%A1u%20valod%C4%81%20publi
skai%20piek%C4%BCuvei

⁶ RTA nolikums par studiju virziena padomēm. Pieejams: [https://rulv-](https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BD77C2441-08C3-449D-86C4-3B2805336C8D%7D&file=22.Nolikums%20par%20studiju%20virzienu%20padomem%2020190507.docx&action=default&mobileredirect=true)

[my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BD77C2441-08C3-449D-86C4-](https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BD77C2441-08C3-449D-86C4-3B2805336C8D%7D&file=22.Nolikums%20par%20studiju%20virzienu%20padomem%2020190507.docx&action=default&mobileredirect=true)

[3B2805336C8D%7D&file=22.Nolikums%20par%20studiju%20virzienu%20padomem%2020190507.docx&acti](https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BD77C2441-08C3-449D-86C4-3B2805336C8D%7D&file=22.Nolikums%20par%20studiju%20virzienu%20padomem%2020190507.docx&action=default&mobileredirect=true)

⁷ RTA nolikums par akadēmiskajām un profesionālajām studijām un studiju programmām. Pieejams:

[https://rulv-](https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BAA89CB4F-BBC0-478B-9B74-7B1F5D22C7A0%7D&file=07.Nolikums%20par%20akademiskajam%20un%20profesionalajam%20studijam%20un%20studiju%20programmam%2020190507.docx&action=default&mobileredirect=true)

[my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BAA89CB4F-BBC0-478B-9B74-](https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BAA89CB4F-BBC0-478B-9B74-7B1F5D22C7A0%7D&file=07.Nolikums%20par%20akademiskajam%20un%20profesionalajam%20studijam%20un%20studiju%20programmam%2020190507.docx&action=default&mobileredirect=true)

[7B1F5D22C7A0%7D&file=07.Nolikums%20par%20akademiskajam%20un%20profesionalajam%20studijam%20un%20studiju%20programmam%2020190507.docx&action=default&mobileredirect=true](https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BAA89CB4F-BBC0-478B-9B74-7B1F5D22C7A0%7D&file=07.Nolikums%20par%20akademiskajam%20un%20profesionalajam%20studijam%20un%20studiju%20programmam%2020190507.docx&action=default&mobileredirect=true)

ikgadējās anketēšanas ietvaros, kas nesniedz studējošajiem iespēju diskutēt par studentu studiju gaitām, sekmju un atbiruma rādītājiem, studentu apmierinātību ar programmu, pieejamajiem mācību līdzekļiem un atbalsts studentiem, kas atrunāti kā vieni no atslēgas faktoriem ESG 1. daļas vadlīnijās⁸

Atbilstoši Plaģiātisma kontroles un novēršanas noteikumiem RTA⁹, plaģiāta konstatēšanas gadījumā atbildīgajam docētājam vai komisijai nepieciešams ziņot par plaģiātu studiju programmas direktoram un studiju virziena vadītājam. Tālāk, studiju virziena padomes sēdē, kurā tiek pieaicināts atbildīgais docētājs vai komisijas locekļi, tiek pieņemts lēmums par to, vai izskatāmajā darbā tiešām konstatēts plaģiāts, lēmums par sankcijām plaģiāta gadījumā. Atkarībā no plaģiāta pakāpes ir iespējams noteikt sekojošas sankcijas:

4.1.3.1. Studējošais izstrādā darbu par citu tēmu, nosakot īpašas prasības tā izpildei (termiņš, grūtības pakāpe, apjoms vai tml.)

4.1.3.2. Studējošā zināšanu pārbaudei tiek izveidota komisija, kas mutiski pārbauda studējošā zināšanas par attiecīgo tēmu,

4.1.3.3. Studējoša eksmatrikulācija (ar vai bez tiesībām atjaunoties studijām).

Kā arī, atbilstoši RTA Studentu noteikumiem¹⁰, studējošajiem ir aizliegts pieļaut plaģiātu, izmantot neatļautas ierīces pārbaudēs un krāpties vai mēģināt citos veidos. Šis nolikums veiksmīgi regulē akadēmisko godīgumu studējošo vidū studiju procesā.

Atbilstoši ziņojuma 65. lpp. RTA studiju programmu kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir izstrādāta sadarbībā ar darba devēju asociāciju un ārzemju sadarbības partneriem. Kvalitātes novērtēšanas sistēmā tiek definētas tās būtiskākās nodrošināšanas jomas, pienākumi visām iesaistītajām pusēm, kā arī pats kvalitātes nodrošināšanas process.

Atbilstoši iepriekš aprakstītajai informācijai, ir iespējams konstatēt, ka RTA tiek ievērots ESG 1. daļas vadlīniju punkts, kas regulē kvalitātes nodrošināšanas politiku, kā arī informācijas vadību un programmu apsekošanu un regulāri pārbaudi. RTA kvalitātes politikā tiek skaidri definēta kvalitātes nodrošināšanas sistēmu organizēšana, nodaļu, katedru, fakultāšu un citu struktūrvienību, kā arī augstskolas vadības un atsevišķu personāla locekļu atbildību par kvalitātes novērtēšanu, tomēr grūtības saskatāmas studējošo atbildībā par kvalitātes nodrošināšanu saistībā ar to, ka studējošie netiek iekļauti studiju virzienam stratēģisko lēmumu pieņemšanā un analizē. Papildus tam, RTA, atbilstoši ESG vadlīnijām respektē akadēmisko godīgumu un brīvību, kā arī ir neiecietīgi pret akadēmisko krāpšanu. RTA tiek reglamentēta arī procedūra pret visa veida tolerances trūkumu un diskrimināciju, kā arī tiek nodrošināta ārējo pušu iesaiste kvalitātes novērtēšanā.

Atbilstoši ESG 1. daļas vadlīnijām, RTA ir izstrādāta procedūra, kas reglamentē studiju programmu izstrādi un apstiprināšanu. Šo procedūru RTA reglamentē Nolikums par

⁸ ESG vadlīnijas. Pieejamas: https://aic.lv/content/files/AIC%20ESG2015%20int-1_2.pdf

⁹ RTA plaģiātisma kontroles un novēršanas noteikumi. Pieejami: (pieejami: https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B2E3F9F57-3A5F-42F1-9C62-8F83F06A8D68%7D&file=06.Noteikumi%20par%20pla%C4%A3i%C4%81tisma%20kontroli%20un%20nov%C4%93r%C5%A1anu.doc&action=default&mobileredirect=true

¹⁰ RTA Studentu noteikumi. Pieejami: https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B34D2873F-CF55-4FE4-AF48-E770FC36C56D%7D&file=29.Noteikumi%20par%20studentiem%2020191029.docx&action=default&mobileredirect=true

akadēmiskajām un profesionālajām studijām un studiju programmām¹¹. Lai gan šīs studiju programmas tapšanā tika iesaistīti studējošie un darba devēji, šis nolikums tomēr nereglamentē šo pušu piesaisti studiju programmas tapšanā, kā arī nepieciešamību pēc ārējas ekspertīzes. Sprotams, ka saistībā ar nepieciešamību studiju programmai būt apstiprinātai fakultātes Domē un Senātā, studējošajiem ir iespējams formāli paust savu viedokli, tomēr būtu nepieciešams nolikumā reglamentēt visu iesaistīties nepieciešamo pušu piesaisti.

Atbilstoši ziņojuma 51. lpp. RTA tiek piekopti studentcentrētas izglītības principi. RTA min piemērus, ka tiek izvērtēta studējošo iepriekšējā sagatavotība un piedāvāts tāds studiju saturs, kas spēj nodrošināt studiju programmas rezultātu sasniegšanu, tiek piedāvāta elastīga pieeja studiju norisei, nodrošināts konsultatīvais atbalsts, studiju un pētnieciskā darbība tiek vērsta uz studējošo personības izaugsmi, studējošajiem tiek nodrošināta atgriezeniskā saite par studiju rezultātiem, u.tml. Klātienē vizītes laikā, tikšanās reizē ar iesaistītajiem mācībspēkiem, tika precizēts, vai studijās tiešām tiek pielietotas studentcentrētas izglītības pieeja un vizītes laikā tika sniegti piemēri, ka studenti tiek cienīti un nav iespējams pielietot vienu konkrētu metodi uz visiem studējošajiem. Studiju programmas sākumā studentcentrētas izglītības pieeja tiek īstenota jau no sākuma aicinot izvēlēties diplomdarba projekta tēmu un cauri studiju darbam stiprinot tieši izvēlētas kompetences pastiprināti. Kāds cits mācībspēks sniedza piemēru, ka eksāmena vērtējums sastāda tikai daļu no gala vērtējuma, savukārt otra daļa vērtējuma tiek iegūta studējošajam veicot informatīvu izpēti par sev interesējošu tēmu. Tika pieminēts, ka RTA studējošajiem sniedz arī brīvību neapmeklētās lekcijas vērot ierakstā, kā arī visi nepieciešamie materiāli tiek digitalizēti, lai garantētu studējošajiem pieeju jebkurā diennakts laikā. Studējošajiem arī tiek garantēta atvērta pieeja laboratorijām ar čipu, kā arī semestra laikā studējošajiem ir iespējams iegūt līdz 280 EUR lielu atbalstu kursa darba vai diplomdarba veikšanai. Plaši RTA tiek piekopta arī “problem based learning” metode, kas sniedz studējošajiem iespēju mācīties no reālām industrijas problēmām un meklēt to risinājumus. Papildus tam, ir definēta skaidra nepieciešamība pēc novērtēšanas kritērijiem, ko regulē RTA nolikums par studiju kursu eksāmeniem un ieskaitēm¹². Atbilstoši RTA sniegtajai informācijai, iespējams vērtēt, ka ESG 1. daļas punkts par studentcentrētu mācīšanos, mācīšanu un novērtēšanu tiek veiksmīgi īstenots RTA.

Atbilstoši RTA ziņojuma 63. lpp. RTA ir ieviestas metodes, kas regulē imatrikulācijas un eksmatrikulācijas procesu, kā arī kvalifikācijas atzīšanu ārpus formālās izglītības vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču vai iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu. Imatrikulācijas un eksmatrikulācijas process tiek regulēts balstoties uz RTA nolikumu Par imatrikulāciju un eksmatrikulāciju¹³. Kā arī iepriekšējās izglītības,

¹¹ Nolikums par akadēmiskajām un profesionālajām studijām un studiju programmām, pieejams: [https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BAA89CB4F-BBC0-478B-9B74-](https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BAA89CB4F-BBC0-478B-9B74-7B1F5D22C7A0%7D&file=07.Nolikums%20par%20akademiskajam%20un%20profesionalajam%20studijam%20un%20studiju%20programmam%2020190507.docx&action=default&mobileredirect=true)

[7B1F5D22C7A0%7D&file=07.Nolikums%20par%20akademiskajam%20un%20profesionalajam%20studijam%20un%20studiju%20programmam%2020190507.docx&action=default&mobileredirect=true](https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BAA89CB4F-BBC0-478B-9B74-7B1F5D22C7A0%7D&file=07.Nolikums%20par%20akademiskajam%20un%20profesionalajam%20studijam%20un%20studiju%20programmam%2020190507.docx&action=default&mobileredirect=true)

¹² RTA nolikums par studiju kursu eksāmeniem un ieskaitēm, pieejams - [https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B544C0A09-08E9-4FC6-8697-](https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B544C0A09-08E9-4FC6-8697-52B53DC796BD%7D&file=06.Nolikums%20par%20studiju%20kursu%20eksemeniem%20un%20ieskaitem.doc&action=default&mobileredirect=true)

[52B53DC796BD%7D&file=06.Nolikums%20par%20studiju%20kursu%20eksemeniem%20un%20ieskaitem.doc&action=default&mobileredirect=true](https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B544C0A09-08E9-4FC6-8697-52B53DC796BD%7D&file=06.Nolikums%20par%20studiju%20kursu%20eksemeniem%20un%20ieskaitem.doc&action=default&mobileredirect=true)

¹³ RTA nolikums Par imatrikulāciju un eksmatrikulāciju, pieejams- [https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B974876A8-7E6A-4D33-803D-](https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B974876A8-7E6A-4D33-803D-00C19315436E%7D&file=16.Nolikums%20par%20imatrikulaciju%20un%20eksmatrikulaciju%2020181127.docx&action=default&mobileredirect=true)

[00C19315436E%7D&file=16.Nolikums%20par%20imatrikulaciju%20un%20eksmatrikulaciju%2020181127.docx&action=default&mobileredirect=true](https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B974876A8-7E6A-4D33-803D-00C19315436E%7D&file=16.Nolikums%20par%20imatrikulaciju%20un%20eksmatrikulaciju%2020181127.docx&action=default&mobileredirect=true)

prasmju vai kompetenču atzīšanu regulē nolikums Par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu¹⁴. Atbilstoši iepriekš minētajam, RTA tiek ievērota ESG 1. daļas prasība par studentu imatrikulāciju, studiju gaitu, kvalifikācijas atzīšanu un sertifikāciju.

Atbilstoši RTA ziņojuma 63. lpp. RTA mācībspēkiem tiek nodrošināta akadēmiskā un profesionālā pilnveide. RTA Cilvēkresursu attīstības plānā¹⁵ tiek veidotas atsauces uz procedūru personāla pieņemšanai. Atbilstoši šimplānam, procedūru reglamentē Nolikums par akadēmiskajiem amatiem RTA¹⁶ un Akadēmisko amatu plānošanas kārtība RTA (tika pieprasīts atsevišķi un piešķirta fiziska kopija). Cilvēkresursu attīstības plāns apraksta arī personāla attīstību, izaugsmi un karjeras veidošanu - personālam tiek piedāvātas bezmaksas profesionālās pilnveides programmas, nodrošināta iespēja piedalīties pieredzes apmaiņas programmās, kā arī vispārējam personālam ir iespēja izglītoties, pilnveidoties un apmeklēt apmācību programmas un kursus, kurus apmaksā darba devējs. Klātienēs vizītes laikā tika precizēts, ka RTA atbalsta mācībspēku pilnveidi un akadēmiskā personāla pārstāvji tika aicināti sniegt piemērus, rezultātā mācībspēki apliecināja, ka RTA tiek piekopta mācībspēku mobilitāte, piemēram, Erasmus, kā arī tiek piedāvāti dažādi bezmaksas kursi profesionālajai pilnveidei. RTA pastāv arī iespēja stažēties dažādos uzņēmumos, pedagogu profesionālās pilnveides programma, kā arī tiek apmaksāti citi pieredzes apmaiņas braucieni. Papildus tam, RTA nolikums Par zinātnisko darbību¹⁷, kas regulē akadēmiskā personāla iesaisti zinātnē un nosaka to par obligātu darba sastāvdaļu. Klātienēs vizītes laikā tika precizēts, ka RTA mudina akadēmisko personālu iesaistīties zinātniskajā darbībā un tika saņemts skaidrojums, ka mācībspēki regulāri tiek mudināti doties pieredzes apmaiņās, kā arī RTA pastāv grantu sistēma, caur kuru iespējams iegūt finansējumu pētījumu veikšanai. Papildus tika uzsvērts, ka RTA arī apmaksā zinātniskās publikācijas un zinātnisko publikāciju un pētījumu skaits tiek sasaistīts ar mācībspēku atalgojumu, tādējādi ļaujot to palielināt, ja tiek veikta pētniecība. Atbilstoši augstāk minētajam, iespējams novērot, ka RTA ievēro ESG 1. daļas Mācībspēku punktu.

Atbilstoši RTA ziņojuma 64. lpp. RTA nodrošina dažādus fiziskos resursus, tostarp, bibliotēku, studiju aprīkojumu, IT infrastruktūru un citus, kā arī cilvēkresursus (mācībspēki, vispārējais personāls, u.c.) un atbalsta dienestus, kas nodrošina studentu akadēmisko mobilitāti un profesionālo stažēšanos. Vairāk par fizisko resursu nodrošinājumu ir

¹⁴ RTA nolikums Par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu (pieejams - https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B6F742849-1055-42C3-A921-615FD5523218%7D&file=19.Nolikums%20par%20iepriekseja%20izglitiba%20vai%20profesionalaja%20piere-dze%20sasniegtu%20studiju%20rezultatu%20atzisanu%2020181218.docx&action=default&mobileredirect=true).

¹⁵ RTA Cilvēkresursu attīstības plāns, pieejams - https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B110EAD5E-C5E2-49ED-99FD-89834AD0EA53%7D&file=10.Pl%C4%8Ins-cilvekresursu%20attistibai%202018-2023%2020180516.docx&action=default&mobileredirect=true

¹⁶ Nolikums par akadēmiskajiem amatiem RTA, pieejams - https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BC2573D23-0911-4C11-80B9-17EA3B86522C%7D&file=08.Nolikums%20par%20akademiskajiem%20amatiem%20RTA%2020210831.docx&action=default&mobileredirect=true

¹⁷ RTA nolikums Par zinātnisko darbību, pieejams - https://rulv-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B14FD7190-F328-4D39-9CAF-BFE45EB333A5%7D&file=17.Nolikums%20par%20zinatnisko%20darbibu.docx&action=default&mobileredirect=true

iespējams lasīt šī atzinuma 2.4. sadaļā, savukārt par akadēmisko personālu šī atzinuma 4. sadaļā. Programmu efektīvai īstenošanai RTA darbojas arī atbalsta personāls (ziņojuma 19. un 20. lpp.) - studiju procesa speciālisti, studiju daļas studiju procesa speciālisti, personāla daļas speciālisti, mūžizglītības centra darbinieki, bibliotēkas darbinieki, finanšu analītiķis u.c. Kopumā vērtējot, RTA izpilda ESG 1. daļas prasību par mācību resursiem un atbalstu studējošajiem.

Atbilstoši ziņojuma, 64. lpp. RTA veic regulāru sabiedrības informēšanu RTA mājaslapā (www.rta.lv) izvietojot aktuālo informāciju un studiju virziena pašnovērtējumu. Papildus tam mājaslapā www.ekursi.rta.lv ir iespējams iepazīties ar programmu sagaidāmajiem rezultātiem, piešķiramo kvalifikāciju, dažādām procedūrām un mācīšanās iespējām, kas pieejamas studentiem. Apskatot RTA mājaslapu, ir iespējams secināt, ka sniegtā informācija ir patiesa - RTA katru nedēļu aktīvi veic ierakstus mājaslapas aktualitāšu sadaļā, kā arī informācija par studiju programmām, uzsākšanas kritērijiem un citām studējošajiem svarīgām procedūrām, kas noderētu pirms iestāšanās RTA ir viegli atrodamas. Kā mīnusu iespējams minēt to, ka vairāki no svarīgiem dokumentiem, piemēram, dokumenti, kas regulē personāla atlasi vai studentu nolikums, nav brīvi pieejami mājaslapā. Mājaslapā e-kursi, ir ērti pieejamas dažādas pamācības, tostarp par moodle lietošanu (tikai pasniedzējiem), informācija par RTA informācijas sistēmām, pieslēgšanos RTA virtuālajam serverim, sagatavošanos eksāmeniem, u.tml. RTA gan min, ka mājaslapā www.ekursi.rta.lv ir iespējams iepazīties ar studiju programmām un kursiem, tostarp sagaidāmajiem rezultātiem, tomēr atverot jaunši izvēlētos studiju kursus, ir iespējams konstatēt, ka tos apskatīt var tikai RTA iekšējās sistēmas lietotāji un tie nav pieejami viesiem. Kopumā iespējams vērtēt, ka RTA veiksmīgi izpilda ESG 1. daļas prasību par sabiedrības informēšanu, tomēr RTA būtu nepieciešams publiskot studiju kursu aprakstus, studiju kursu sasniedzamos rezultātus un citas saistītas prasības, lai ikvienam ir iespējams tiem piekļūt. Īpaši svarīgi šie faktori ir topošajiem reflektantiem, lai kārtīgi iepazītos ar studiju programmām un to sniegtajām iespējām.

Mulsinoši šķiet, ka RTA metodiskajos ieteikumos Studiju rezultātos balstīta studiju kvalitātes sistēma¹⁸, tiek izmantotas un citētas ESG vadlīnijas no 2004. gada, kas nav aktuālākā šī dokumenta versija.

Kopumā iespējams vērtēt, ka RTA atbilst ESG. 1 daļas izvirzītajām prasībām, tomēr pastiprinātu uzmanību būtu nepieciešams pievērst studentcentrētas izglītības metožu pielietošanai, kā arī studējošo viedokļu apkopošanai un diskusijas veicināšanai ar studējošajiem.

4. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Ziņojumā tiek sniegta informācija, ka (62.lpp) SP izstrāde ir balstīta ieinteresēto pušu sadarbībā. SP izstrādes un pilnveidošanas procesā tiek izveidota darba grupa, kurā tiek

¹⁸ RTA metodiskie ieteikumi Studiju rezultātos balstīta studiju kvalitātes sistēma, pieejams- https://ruly-my.sharepoint.com/personal/shpoint3_rta_lv/_layouts/15/onedrive.aspx?ga=1&id=%2Fpersonal%2Fshpoint3%5Frta%5Flv%2FDocuments%2FRTA%20normat%C4%ABvie%20akti%2Dpubliskai%20piek%C4%BCuvei%2FRTA%20normat%C4%ABvie%20akti%20latvie%C5%A1u%20valod%C4%81%20publiskai%20piek%C4%BCuvei%2F05%2EMetodiskie%20ieteikumi%20Studiju%20rezultatos%20balstita%20studiju%20kvalit%C4%81tes%20sistema%20RTA%2020100216%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fshpoint3%5Frta%5Flv%2FDocument%2FRTA%20normat%C4%ABvie%20akti%2Dpubliskai%20piek%C4%BCuvei%2FRTA%20normat%C4%ABvie%20akti%20latvie%C5%A1u%20valod%C4%81%20publiskai%20piek%C4%BCuvei

iesaistīti mācībspēki, vispārējais personāls un studējošie. Regulāra SP satura un īstenošanas pārskatīšana, kas tiek nodrošināta saskaņā ar ikgadējo studiju plānu sagatavošanas un apstiprināšanas kārtību un SV pašnovērtējuma procesu. Regulāra atgriezeniskās saiknes nodrošināšana, veicot studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas. Aptauju rezultāti tiek apspriesti, SV padomes sēdē un iespēju robežās ņemti vērā, pārskatot SP saturu vai īstenošanas procedūras. Studējošie iesniedz savus priekšlikumus studiju procesa uzlabošanai.

Ziņojuma 66.lpp. tiek minēts, ka SP izveidē tika iesaistīti ārējie eksperti un nozares darba devēju organizācijas, kā arī citas nozares organizācijas, piemēram Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) Tekstilizstrādājumu, apģērbu, ādas un ādas izstrādājumu ražošanas nozaru ekspertu padomes (NEP) valdes priekšsēdētāja, Latvijas Dizaineru savienības Valdes locekle izglītības jautājumos, Rēzeknes valstspilsētas Būvvaldes arhitektūras nodaļas galvenā arhitekta, Tehnikas un industriālā dizaina centra "INŽENIERU ARSENĀLS" vadītājs (Atzinumus par RTA profesionālā bakalaura SP Dizaina tehnoloģijās skat. 18. pielikumā). Programmas izstrādes jautājumi tika apspriesti arī RTA Inženieru fakultātes Ražošanas un pārstrādes SV padomē, kā arī ar reģiona darba devējiem. Ņemot vērā SP specifiku (trīs specializācijas), tās izstrādes jautājumi un nepieciešamība diskutēta ar LIAA Rēzeknes Biznesa inkubatoru, Rēzeknes uzņēmēju biedrību (REUB), Latgales plānošanas reģiona administrāciju (LPR), Latgales speciālo ekonomisko zonu (LSEZ), kā arī individuāliem uzņēmējiem, pašvaldību pārstāvjiem. Programmas izveidē tika iesaistīti saistīto dizaina jomas studiju programmu studējošie, absolventi. Ziņojuma 56.lpp. norādīts, ka plānota arī turpmākā studiju programmas pilnveide (t.sk. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem) atgriezeniskās saites nodrošināšanai saskaņā ar Studiju padomē apstiprinātām RTA SV un tiem atbilstošo SP ikgadējā pašnovērtējuma kārtībā noteiktajām procedūrām, tiek rīkotas studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas, tiek izmantoti izstrādātie mehānismi atgriezeniskās saites iegūšanai. Programmas pilnveidei plānots uzturēt ciešu saikni ar Programmas stratēģiskajiem partneriem, ar LIAA Rēzeknes Biznesa inkubatoru un Rēzeknes uzņēmēju biedrības (REUB) pārstāvjiem, Latgales plānošanas reģiona administrāciju (LPR) un Latgales speciālās ekonomiskās zonas (Latgales SEZ) vadību, kā arī individuāliem uzņēmējiem un pašvaldībām, nozares darba devēju organizācijām, piemēram, Latvijas dizaineru savienību, Latvijas Darba devēju konfederācijas Tekstilizstrādājumu, apģērbu, ādas un ādas izstrādājumu ražošanas NEP.

Ziņojumā tiek informēts, ka (12.lpp) ir izstrādāti mehānismi atgriezeniskās saites iegūšanai darbā ar studentiem, absolventiem un darba devējiem. Atgriezeniskās saites nodrošināšanai saskaņā ar Studiju padomē apstiprinātajā RTA SV un tiem atbilstošo SP ikgadējā pašnovērtējuma kārtībā noteiktajām procedūrām tiek rīkotas studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas. Informācijas iegūšanas mehānismi ir šādi:

- no studentiem: anonīmi aizpildāmas anketas katra semestra beigās;
- individuālas sarunas ar studiju programmas direktoru.

RTA darba kvalitātes viena no izziņas formām ir aptaujas, kurās iegūst studējošo viedokli par studiju programmu konkrētu kursu īstenošanu, satura un pasniegšanas formu un metožu atbilstību studiju kvalitātes prasībām.

Kopumā vērtējot studējošo, absolventu, darba devēju un nozares darba devēju organizāciju un citas nozares organizāciju iesaistīti studiju programmas izveidē tika nodrošināta plaša un daudzpusīga iesaiste gan caur konsultācijām, sarunām, anketēšanu un mutisku aptauju, gan iesaistot atbilstošos pārstāvjus no nozares, citām augstskolām. Ja atsevišķi skata

jautājumu tieši par studējošo iesaisti, tad neskatoties uz anketēšanu un mutiskajām aptaujām, konkrēti tieši darba grupā, kas veidoja studiju programmu bija iesaistīts tikai viens studējošais (Ziņojuma 11.lpp.) - profesionālā maģistra programmas “Dizains” studente. Taču paralēli tika veikta anketēšana un pārrunas ar tuvu līdzīgu SP studentiem un viņi jaunās studiju programmas izveidi vērtēja pozitīvi (Ziņojuma 13.lpp.).

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [3]

Atbilstoši RTA ziņojumā pievienotajam dokumentu klāstam - pievienotajiem pielikumiem, studiju programma galvenokārt atbilst un izveidošanas prasībā ir ievēroti prasītie normatīvie akti. Pēc licencēšanas iesnieguma iesniegšanas tika izdoti jauni Ministru kabineta noteikumi “par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu” un RTA ir nepieciešams tuvākajā laikā pārskatīt atbilstību un pielāgoties jaunizdotajiem nosacījumiem.

Atbilstoši RTA ziņojumam un pievienotajiem pielikumiem var secināt, ka studiju programmas moduļi atbilst profesionālajiem standartiem, to sasaisti nodrošina kopīgie bāzes A un B kursi. Tālākā specializācija nodrošina moduļu satura aktualitāti.

Tāpat RTA ir vairākas programmas un sistēma, kas nodrošina studentcentrētu mācību procesu, kā arī palīdz studentiem sasniegt nepieciešamu studiju rezultātu, kurā ir izvertas gan studiju prakses, kas ir integrētas mācību procesā.

RTA jau vairākus gadus spēkā esošas ir vairākas kārtības un nolikumi, kas regulē RTA kvalitātes nodrošināšanu no dažādiem aspektiem, tādēļ ir iespējams secināt, ka šīs kārtības un nolikumi tiks attiecinātas arī uz jaunizveidoto studiju programmu. RTA pilnvērtīgi pielieto studentcentrētas izglītības pieeju, piemeklējot atbilstošākās metodes konkrētai studējošo grupai. Studiju kursu apraksti RTA mājaslapā nav brīvi pieejami publiskai apskatei, kas neļauj iepazīties ar studiju programmas piedāvātajām iespējām, kā arī studējošo pārstāvniecība studiju virziena padomē un studiju programmas izveides darba grupā nav noteikta kā obligāta, kas rada bažas par konstruktīvas diskusijas veidošanu ar studējošajiem un viņu viedokļa iekļaušanu.

RTA tika nodrošināta plaša un daudzpusīga studējošo, absolventu, darba devēju un nozares darba devēju organizāciju un citas nozares organizāciju iesaiste studiju programmas izveidē gan caur konsultācijām, sarunām, anketēšanu un mutisku aptauju, gan iesaistot atbilstošos pārstāvjus no nozares, citām augstskolām.

Stiprās puses:

1. RTA pastāv vairākas diversas kārtības un nolikumi, kas regulē RTA kvalitātes nodrošināšanas sistēmu no dažādiem rakursiem.
2. RTA pastāv un tiek praktiski pielietotas vadlīnijas studentcentrētas izglītības nodrošināšanai un inovatīvu mācīšanas metožu iekļaušanai ikdienas darbībā.
3. RTA pastāv sistēmas un programmas, kas ir orientētas un palīdzību studentam sasniegt nepieciešamo studiju rezultātu.
4. RTA ir izpildījusi visas valsts standartā un profesiju standartos noteiktās prasības studiju programmu uzsākšanai.

Vājās puses:

1. Studiju kursu apraksti nav brīvi pieejami topošajiem reflektantiem, kas neļauj pilnvērtīgi iepazīties ar studiju programmu saturu.
2. Studiju programmas moduļu apraksti nav izveidoti atbilstoši Augstskolu likuma 56.² pantam.

3. Studējošo viedokļa un interešu apkopošana par jaunas studiju programmas veidošanu norisinās tikai studiju programmas apstiprināšanas procesā - Domē vai Senātā. Lai gan šīs studiju programmas tapšanā studējošie tika iesaistīti, RTA iekšējā kārtībā šāds prakse nav noteikta kā obligāta.
4. Studējošie netiek noteikta kā obligāta sastāvdaļa studiju virziena padomē, kas neļauj pilnvērtīgi pārstāvēt studējošo viedokli studiju virzienam stratēģiski svarīgu lēmumu pieņemšanā.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.	X			
3.		X		
4.		X		

Prasības [3] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programmas izveides procesā tika ietverti studējošie, absolventi un darba devēji, kas sniedza savu viedokli par studiju programmai sasniedzamajiem mērķiem. Studiju programma izpilda arī gandrīz visas nepieciešamās prasības, kas atrunātas normatīvajos aktos un profesijas standartā, vēl nepieciešams precizēt studiju moduļu aprakstus, nodrošinot to atbilstību Augstskolu likumā noteiktajām prasībām. Nepieciešams pievērst papildus uzmanību moduļa "Interjera dizains un tehnoloģijas" mērķa sasaistei ar izpildāmajiem uzdevumiem, jo 30% no studiju programmas tiek tendēta tieši uz produktu dizainu, kas rada bažas par pilnvērtīgu studiju
		X		

				programmas moduļa uzdevumu izpildi.
--	--	--	--	--

IV. Mācībspēki

Prasība [4]: Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Analīze

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir lielākoties atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai, respektīvi, dizaina nozares, arhitektūras nozares, metālapstrādes nozares, elektronikas nozare, tekstilapstrādes nozares, mākslas nozares, CAD/ CAM nozares, pedagogijas nozares, mehatronikas nozares praktizējoši speciālisti, gan no vietējā reģiona, gan no citām sadarbības augstskolām. Studiju kursa “MATERIĀLZINĪBAS”, mērķis iepazīstināt studentus ar materiālu ķīmiskām īpašībām un īpašību izmaiņšanas paņēmieniem, iemācīt noteikt materiālu interesējošos parametrus un noskaidrot to maiņas likumsakarības, lai iegūtas zināšanas varētu izmantot materiālu apstrādes tehnoloģijās, iekārtu un mehatronisko sistēmu izstrādē, lietošanā un apkalpošanā (tekstils, mehatronika) (5. pielikums_Studiju_programmu_apraksti_DT). Izvirzītais mērķis atbilst mācībspēka profesionālajai darbībai, bet pilnībā neatbilst visām studiju programmas izvirzītajām materialitātes grupām (koks, akrilāti, plastikāti utt.) (Studiju_programmas_Dizaina_tehnoloģijas_raksturojums, 9.pielikums_CV_LV_DT). Studiju kursu “LIETOTĀJORIENTĒTS INOVATĪVU PRODUKTŪ DIZAINS, RAŽOŠANAS PROCESI UN TEHNOLOĢIJAS II, MATERIĀLU PIELIETOJUMS UN TEHNOLOĢIJAS” mācībspēka kompetence ir atbilstoša studiju kursu specifikai, lai sniegtu studentiem pamatzināšanas par ražošanas procesiem, materialitātes pielietojumu un tehnoloģijām, studenti apgūs, kā integrēt produktu dizainu un ražošanas procesu, lai nodrošinātu funkcionalitāti un estētisku kvalitāti, jaunu tehnoloģiju izmantošanu ražošanas procesos un produktu dizainā, strādājot ar ādu, tekstilu, metālu, plastmasu un koku, tomēr ne visi šie minētie materiāli ir iekļauti studiju kursā “MATERIĀLZINĪBAS”, kuras ir izvirzītas studiju kursa apguves uzsākšanai (5. pielikums_Studiju_programmu_apraksti_DT, 9.pielikums_CV_LV_DT). Studiju kursa “MATERIĀLZINĪBAS (Fizika)” mācībspēki ir zinoši metālapstrādes nozarē, respektīvi, materiālu struktūru, mehāniskās īpašības, fizikālās īpašības un robežstiprību noteikšanas metodikas, bet pilnībā neatbilst visām studiju programmas izvirzītajām materialitātes grupām (koks, akrilāti, plastikāti utt.), kurām arī šīs īpašības ir jānosaka laboratorijas apstākļos, lai izstrādātu pilnvērtīgu, mūsdienīgu dizaina produktu (Studiju_programmas_Dizaina_tehnoloģijas_raksturojums, 9.pielikums_CV_LV_DT). Jāņem vērā, ka ekonomisko apsvērumu dēļ, potenciālo mācībspēku resursu pieejamība ir augstāka valsts reģionālo lielpilsētu vidē, kā arī atalgojums ir konkurētspējīgās lielpilsētās un privātajā sektorā. Studiju programma “Dizaina tehnoloģijas”, iekļaujot studijas virzienu “Ražošana un pārstrāde”, atbilst inženierzinātnes segmentam. Akadēmiskajā sastāvā ir 15 mācībspēki ar doktora grādu (33% no kopējā 46 akadēmiskā personāla sastāva), kur 4 ir viesdocētāji ar zinātnes specializāciju Dr.sc.ing. Pamatdarbā ir docētāji ar sekojošām zinātnes specializācijām: 1 Dr.sc.ing., 3 Dr.paed., 2 Dr.philol., 2 Dr.oec., 1 Dr.sc.com., 1 Dr.hist., 1 Dr.psych. (8.pielikums. Studiju programmas "DIZAINA TEHNOLOĢIJAS" īstenošanā

iesaistīto mācībspēku saraksts). Dr.sc.ing. specializējas tekstila, datorzinātņu, mehānikas/ mehatronikas, vides zinātnes nozarēs, bet nav piesaistīti docētāji kokapstrādes/ materiālzinātnes nozarē, lai gan studiju programmā “Dizaina tehnoloģijas” ir minēts šīs apstrādes rūpniecības virziens (Studiju programmas Dizaina tehnoloģijas raksturojums III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms).

59% (27 praktiskie docenti, lektori) no akadēmiskā sastāva ir ar maģistra grādu, no kuriem 14 ir vieslektori, kas arī nodrošina kvalitatīvu specializāciju diversifikāciju, atbilstoši studiju programmas izvirzītajiem mērķiem.

8% no akadēmiskā sastāva jeb divi vieslektori ir ar Bc.art., Bc.sc.ing. un divi vieslektori ar pirmā līmeņa augstāko izglītību, kas īsti neatbilst Augstskolu likuma 39,40. panta prasībām, tas ir, lektoriem un asistentiem, kuriem nav zinātniskā un akadēmiskā grāda, ir nepieciešams pasniedzamajam studiju kursam atbilstošs piecu gadu praktiskā darba stāžs, kas netika norādīts RTA iesniegtajos CV.

22 ir viesprofesori/ lektori no 46 akadēmiskā sastāva, bet kas nenasniedz noteiktos vismaz piecus procentus, rēķinot no akadēmiskā personāla skaita, ir viesprofesori, asociētie viesprofesori, viesdocenti, vieslektori, profesori, asociētie profesori, docenti un lektori, kas iepriekšējo piecu gadu laikā vismaz vienu gadu nepārtraukti bijuši nodarbināti akadēmiskā amatā kādā no akreditētām Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomikas zonas vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas valstu, **izņemot Latviju**, augstskolām.

2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Mācībspēku kvalifikācija galvenokārt nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu. Mācībspēku kvalifikācija profesionālā bakalaura studiju programmas rezultātu sasniegšanai ir atbilstoša, jo gan studiju programmas saturs, gan akadēmiskā personāla (lektoru, vieslektoru) maģistra grādu diversifikācija (elektronikas, mehānikas, metālapstrādes, tekstila, vides, datorzinātnes, vides, ekonomikas, pedagogijas, vadības zinātnes, ķīmijas, darba aizsardzības, likumdošanas, filoloģijas), kas lielākoties atbilst studiju priekšmetu saturiskajai daļai, izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem, bet vēlams būtu arī lektoru piesaiste inženierētas koksnes un kompozītmateriālu praktiskās pētniecības un pirmparaugu, prototipu izstrādes segmentā, lai pilnvērtīgi realizētu studiju programma “Dizaina tehnoloģijas” izvirzītos mērķus.

3. Augstskola nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

Augstskola nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un daļēji zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu, jo analizējot gan akadēmiskā personāla CV, gan SCOPUS datu bāzi, var secināt, ka starptautiski atzīts un citēts zinātniskais sniegums ir ļoti šaurās specialitātēs, vai arī viesdocētāju sniegums citās zinātnes augstskolu vidēs, vai netieši saistīts ar studiju programmas “Dizaina tehnoloģijas” pētniecības segmentu. Mācībspēkiem tiek piedāvātas un nodrošinātas mobilitātes ERASMUS+ iespējas savās specialitātēs zinātnes novirzienos, respektīvi, mobilitātes ietvaros bieži ir apmeklētas Lietuvas, Igaunijas, Polijas augstskolas, iepazītas šo augstskolu studiju programmas, studiju un pētniecības metodikas, materiāltehniskās bāzes un potenciālās sadarbības iespējas, kā arī novadītas vieslekcijas attiecīgajā materiālzinātnes apakšnozarē. Tiek realizēti arī akadēmiskā sastāva praktizēšanās, profesionālās pilnveides, prasmju un kompetences celšanas projekti ražošanas uzņēmumos atbilstoši savai nozares specifikai, kas veicina uzņēmējdarbības vides prasību, nepieciešamību pārnesei uz studiju programmu saturisko aktualizāciju atbilstoši darba tirgus vajadzībām. Kā arī mehatronikas, metālapstrādes nozarē tiek rīkotas starptautiska līmeņa semināri, konferences, kur akadēmiskais sastāvs aprobē, dalās pieredzē ar jaunākajiem pētnieciskajiem sasniegumiem inženierzinātnē. Kā arī

augstskolas akadēmiskais sastāvs izstrādā, vada nacionālās atlases meistarības konkursa “Skills Latvia” mehatronikas sadaļu. Augstskola daļēji veicina zinātniskās darbības pētniecību, piemēram, viesprofesore, kura pasniedz studiju priekšmetu “Materiālmācība I, II”, ir tekstila materiālzinātnes pārstāve, kurai starptautiskās zinātniskās publikācijas ir tapušas RTU vidē ar augstu starptautisko citējamības koeficientu - 76 un h-index 5, kas nav RTA zinātniskās vides snieguma nopelns ¹⁹. Kā arī viesprofesore, kura pasniedz studiju priekšmetu “Rūpniecisko kolekciju plānošana”, ir tekstila materiālzinātnes pārstāve, kurai starptautiskās zinātniskās publikācijas ir tapušas RTU vidē ar augstu starptautisko citējamības koeficientu - 14 un h-index 2, kas nav RTA zinātniskās vides snieguma nopelns ²⁰. Vieslektors, kurš pasniedz studiju priekšmetu “Materiālzinības”, ir mehānikas, materiālzinātnes pārstāvis, kura starptautiskās zinātniskās publikācijas ir tapušas RTA vidē ar augstu starptautisko citējamības koeficientu - 55 un h-index 4, kas viennozīmīgi liecina par to, ka veiktie pētnieciskie darbi elektronikas, elektrotehnikas un elektriskās piedziņas laboratorijā ir augstā līmenī ²¹. Viesdocents, lektors, kurš pasniedz studiju priekšmetu “Metroloģija”, ir vides inženierzinātnes pārstāvis, kura starptautiskās zinātniskās publikācijas ir tapušas RTA vidē ar augstu starptautisko citējamības koeficientu - 80 un h-index 5, kas viennozīmīgi liecina par to, ka veiktie pētnieciskie darbi ekoloģijas un vides aizsardzības laboratorijā ir augstā līmenī, kas noteikti var pozitīvi ietekmēt dizaina prototipu produktu izstrādes ilgtspējas segmentu ²². Profesors, vadošais pētnieks, kurš pasniedz studiju priekšmetu “Mākslīgā intelekta pamati”, ir skaitļošanas zinātnes pārstāvis, kura starptautiskās zinātniskās publikācijas ir tapušas RTA vidē ar augstu starptautisko citējamības koeficientu - 102 un h-index 5, kas viennozīmīgi liecina par to, ka veiktie pētnieciskie darbi CAD/CAE/CAM laboratorijā ir augstā līmenī, kas noteikti var pozitīvi ietekmēt dizaina prototipu produktu izstrādes ilgtspējas attīstības segmentu ²³. Asociētais profesors, vadošais pētnieks, kura pasniedz studiju priekšmetus “Pētniecība dizainā, Digitālās tehnoloģijas dizainā I u.c.”, ir pedagoģijas, mākslas, interjera dizaina pārstāve, kuras starptautiskās zinātniskās publikācijas ir tapušas RTA vidē ar augstu starptautisko citējamības koeficientu - 1 un h-index 1, kas viennozīmīgi liecina par to, ka veiktie pētnieciskie darbi ir atzīti starptautiskā vidē, bet pētniecība ir saistīta ar pedagoģiju, kas nav tieši saistīta ar produkta dizaina segmentu ²⁴. Asociētais profesors, vadošais pētnieks, kurš pasniedz studiju priekšmetu “Augstākā matemātika”, ir skaitļošanas zinātnes pārstāvis, kura starptautiskās zinātniskās publikācijas ir tapušas RTA vidē ar augstu starptautisko citējamības koeficientu - 65 un h-index 5, kas viennozīmīgi liecina par to, ka veiktie pētnieciskie darbi CAD/CAE/CAM laboratorijā ir augstā līmenī, kas noteikti var pozitīvi ietekmēt dizaina prototipu produktu izstrādes ilgtspējas segmenta attīstības iespējas ²⁵. Asociētais profesors, vadošais pētnieks, kurš pasniedz studiju priekšmetus “Pētniecība dizainā, Vides psiholoģiskie un filozofiskie aspekti”, ir pedagoģijas pārstāvis, kuras starptautiskās zinātniskās publikācijas ir tapušas RTA vidē ar augstu starptautisko citējamības koeficientu - 12 un h-index 2, kas viennozīmīgi liecina par to, ka veiktie

¹⁹ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6507599114>

²⁰ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6505777637>

²¹ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55048126400>

²² <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55048126400>

²³ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55835004700>

²⁴ <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?sort=count-f&src=al&sid=c485346b6540aa1a04bc0f223559449a&sot=al&sdt=al&sl=40&s=AUTHLASTNAME%28Strode%29+AND+AUTHFIRST%28aina%29&st1=Strode&st2=aina&orcidId=&selectionPageSearch=anl&reselectAuthor=false&activeFlag=true&showDocument=false&resultsPerPage=20&offset=1&jtp=false¤tPage=1&previousSelectionCount=0&tooManySelections=false&previousResultCount=0&authSubject=LFSC&authSubject=HLSC&authSubject=PHSC&authSubject=SOSC&exactAuthorSearch=false&showFullList=false&authorPreferredName=&origin=searchauthorfreelookup&affiliationId=&txGid=72ddf62d5c2ea00fea1852ae469d64aa>

²⁵ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=15730880700>

pētnieciskie darbi ir atzīti starptautiskā vidē, bet pētniecība ir saistīta ar pedagoģiju, kas nav tieši saistīta ar produkta dizaina segmentu²⁶. Asociētais profesors, docente, kura pasniedz studiju priekšmetu “Projektu vadība”, ir ekonomikas pārstāve, kuras starptautiskās zinātniskās publikācijas ir tapušas RTA vidē, bet nav citētas kopš 2013. gada līdz šim brīdim²⁷. Asociētais profesors, vadošais pētnieks, kura pasniedz studiju priekšmetu “Ražošanas ekonomika (produkta/projekta ekonomiskais pamatojums)”, ir ekonomikas pārstāve, kuras starptautiskās zinātniskās publikācijas ir tapušas RTA vidē ar augstu starptautisko citējamības koeficientu - 40 un h-index 4, kas viennozīmīgi liecina par to, ka veiktie pētnieciskie darbi ir atzīti starptautiskā vidē, bet pētniecība ir saistīta ar makro/mikroekonomiku, kas nav tieši saistīta ar produkta dizaina segmentu²⁸. Asociētais profesors, vadošais pētnieks, kura pasniedz studiju priekšmetu “Otrā svešvaloda (Vācu valoda)”, nav starptautiski atzītu un citētu publikāciju. Asociētais profesors, vadošais pētnieks, kura pasniedz studiju priekšmetu “Ievads pētniecībā”, ir starptautiskās zinātniskās publikācijas ir tapušas RTA vidē, bet nav citētas kopš 2021. gada līdz šim brīdim, kā arī nav saistītas ar produktu dizaina izstrādes segmentu²⁹. Asociētais profesors, vadošais pētnieks, kurš pasniedz studiju priekšmetu “Rietumu kultūras un mākslas stilu attīstības vēsture”, ir vēstures pētniecības pārstāvis, kura starptautiskās zinātniskās publikācijas ir tapušas RTA vidē, bet nav citētas kopš 2017. gada līdz šim brīdim, kā arī nav saistītas ar dizaina produktu izstrādi, pētniecību³⁰. Docentam, vadošajam pētniekam Dr. psych. nav nevienas starptautiski atzītas zinātniskās publikācijas. Dr. akadēmiskajā segmentā tikai vienam pārstāvim no deviņiem nav starptautiski atzīti zinātniskie raksti.

Mg. akadēmiskajā sastāvā no 27 tikai 9 ir starptautiski atzīti zinātniskie raksti, kas ir tikai 30% no kopējā Mg. akadēmiskā snieguma. Zinātnes nozares ir sekojošas: elektronika, mehānika, teksts, vides zinātnes, pedagoģija, ķīmija. Studiju programmā “Dizaina tehnoloģijas” tomēr ir ļoti aktuālas dizaina, produktu izstrādes, prototipēšanas, arhitektūras starptautiski atzītas publikācijas, lai spētu konkurēt starptautiskajā vidē.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [4]

Akadēmiskajam sastāvam ir iespējas ERASMUS+ mobilitātes ietvaros apmeklēt citu valstu augstākās izglītības iestādes, seminārus, konferences, veicinot starptautiskās sadarbības iespējas studiju, pētniecības un inovāciju ieviešanai. Kā arī tiek realizēti akadēmiskā personāla praktizēšanās iespējas ražošanas uzņēmumos atbilstoši savas nozares specialitātē, lai pilnveidotu savas kompetences un veiktu uzņēmējdarbības vides prasību, nepieciešamību pārnesi uz studiju programmu saturisko aktualizāciju atbilstoši darba tirgus vajadzībām.

PhD, Dr. zinātniskā grāda akadēmiskais sastāvs ir katras augstskolas zinātnes snieguma “mugurkauls”, respektīvi, ja ir starptautiski atzītas, citētas publikācijas, tad tas liecina par augstu vadības, pētniecības, inovāciju un ilgtermiņa attīstības līmeni. Kā arī profesoru “misija” ir virzīt jaunos doktorantus, maģistrantus lietiskās pētniecības segmentos, attīstot jaunas pētniecības idejas un aprobējot studiju vidē, kas ļoti dinamiski var ietekmēt dizaina produktu izstrādi bakalaura studiju programmas saturiskajā līmenī. Studiju procesā ir iesaistīti tikai neliela specialitāšu/ nozaru profesoru grupa (mehatronika, elektronika, metālapstrāde, māksla, arhitektūra, skaitļošana, tekstilapstrāde), kas savā pētniecības

²⁶ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212465303>

²⁷ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56326197100>

²⁸ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189339287>

²⁹ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57441310000>

³⁰ <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57195362195>

segmentā pilnvērtīgi neiekļauj studiju programmā “Dizaina tehnoloģijas” izvirzītos dizaina pētniecības segmentus, izvirzītos mērķus, vīziju un uzdevumus. Vēlama būtu arī lektoru piesaiste inženierētas koksnes un kompozītmateriālu praktiskās pētniecības un pirmparaugu, prototipu izstrādes segmentā, lai pilnvērtīgi realizētu studiju programma “Dizaina tehnoloģijas” izvirzītos mērķus.

Stiprās puses:

1. Akadēmiskajam sastāvam ir iespējas ERASMUS+ mobilitātes ietvaros apmeklēt citu valstu augstākās izglītības iestādes.
2. Tiek realizēti akadēmiskā personāla praktizēšanās iespējas ražošanas uzņēmumos atbilstoši savas nozares specialitātē.
3. Ir starptautiski atzītas, citētas publikācijas, tad tas liecina par augstu vadības, pētniecības, inovāciju un ilgtermiņa attīstības līmeni.

Vājās puses:

1. Vēlama būtu arī lektoru piesaiste inženierētas koksnes un kompozītmateriālu praktiskās pētniecības un pirmparaugu, prototipu izstrādes segmentā, robežstiprību noteikšanā.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.		X		

Prasības [4] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Akadēmiskais personāls pārstāv tekstilapstrādes, metālapstrādes, mehatronikas, arhitektūras, skaitļošanas nozares, bet augstākajā (Dr.) līmenī nav pārstāvētas kokapstrādes, akrilātu, u.c. materiālu nozares, kas nedaudz ierobežo produktu izstrādes iespējas.
		X		

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Prasība [5]: Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Akadēmiskās studiju programmas, kuras paredzētas mazāk nekā 250 pilna laika studējošajiem, var tikt īstenotas un šo programmu obligātās un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā var piedalīties mazāk nekā pieci augstskolas profesori un asociētie profesori, ja saņemts attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai				Nav attiecināms
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	X			Pielikums Nr. 13, atrodams DT_pielikumi.pdf 167. lpp., apliecina, ka RTA ir noslēgusi vienošanos ar Latvijas Universitāti, kas paredz iespēju RTA moduļa “Interjera dizains un tehnoloģijas” studējošajiem turpināt izglītības ieguvu LU studiju programmas “Māksla” apakšprogrammā “Interjera dizains” (42214), studiju virziens Mākslas (iegūstamais grāds - mākslā). Savukārt pielikuma turpinājums 169. lpp apstiprina, ka RTA ir noslēgusi vienošanos ar Rīgas Tehnisko universitāti, kas paredz iespēju RTA studējošajiem turpināt izglītības ieguvu RTU profesionālajā bakalaura studiju programmā “Materiālu tehnoloģija un dizains”

					<p>(42548) studiju virzienā Ražošana un pārstrāde (iegūstamais grāds - materiālu tehnoloģijā un dizainā).</p> <p>Saistībā ar to, ka RTA veic licencēšanas procedūru tieši studiju virzienā Ražošana un pārstrāde, kā arī iegūstamais grāds būs dizainā un tehnoloģijās, būtu nepieciešams studējošajiem garantēt iespēju turpināt savas izglītības gaitas tādā studiju programmā, kas sniedz to pašu grādu un profesionālo kvalifikāciju.</p>
3.	Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā	X			<p>Pielikums Nr. 14., atrodams DT_pielikumi.pdf 171. lpp. apstiprina, ka RTA ir spēkā esošs apliecinājums, kas garantē studējošajiem kompensāciju, ka studiju programma netiek akreditēta vai tās licence tiek atņemta RTA darbības vai bezdarbības dēļ.</p>
4.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā, izņemot Augstskolu likuma 55. panta otrajā daļā paredzētos gadījumus	X			<p>Mācībspēku kvalifikācija formāli atbilst programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, 8.pielikums Studiju programmas "DIZAINA TEHNOLOĢIJAS" īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts</p>
5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir		X		<p>Pielikumā Nr. 10., (atrodams DT_pielikumi.pdf 103. lpp.) apskatāmas akadēmiskā personāla publikāciju saraksts.</p>

	<p>proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu</p>			<p>Vairāk kā 10 mācībspēku publikāciju apjoms nav pietiekošs, piemēram, 2-4 publikācijas kopš 2017. gada, vienam no mācībspēkiem vienīgā pieejamā publikācija datējas 2016. gadā.</p> <p>Apskatot attiecīgo mācībspēku mākslinieciskās jaunrades sasniegumus, kas pieejami Pielikumā Nr. 11. (atrodams Pielikumi_DT.pdf 142. lpp.) iespējams konstatēt, ka vairākiem mācībspēkiem, kuru zinātnisko publikāciju skaits nav bijis pietiekošs ir gana daudz sasniegumu mākslinieciskajā jaunradē, tomēr joprojām pastāv 5 mācībspēki, kuru sasniegumi nedz mākslinieciskajā jaunradē, nedz zinātnisko publikāciju jomā nav pietiekoši, tomēr mācībspēkiem iespējams novērot profesionālo pieredzi. Papildus tam, vērts uzsvērt, ka 23 no iesaistītajiem mācībspēkiem nav pieejami raksti SCOPUS datu bāzē, kas liecina par starptautiski atzītu publikāciju trūkumu.</p>
6.	<p>Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi vismaz</p>			<p>Atbilstoši studiju programmas pieteikumam, studiju programma tiks īstenota tikai latviešu valodā.</p>

	B2 līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā				
7.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam	X			Pielikums Nr. 2., atrodams DT_pielikumi.pdf 10. lpp. apstiprina, ka studiju programma atbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr. 512., tomēr pēc iesnieguma iesniegšanas no RTA puses, MK tika pieņemts jauns profesionālās augstākās izglītības standarts (MK noteikumi Nr. 305.) un turpmāk ir nepieciešams vērtēt atbilstību pēc aktuālākās standarta redakcijas.
8.	Studiju programma atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām (ja profesijai nav nepieciešams izstrādāt profesijas standartu), ja pēc studiju programmas apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija	X			Pielikums Nr. 3., atrodams DT_pielikumi.pdf 22. lpp. apstiprina, ka studiju programma atbilst profesijas standarta "Produktu dizainers" prasībām (standarts apstiprināts: 2022. gada 8. jūnijā). Savukārt pielikuma turpinājums, atrodams DT_pielikumi.pdf 50. lpp. apstiprina, ka studiju programma atbilst profesijas standarta "Interjera dizainers" prasībām (standarts apstiprināts 2008. gada 20. augustā). Abos apliecinājumos ir iespējams novērot, ka vairāk kā 12 kritēriji atbilst IKP studiju priekšmetam "Darba aizsardzība", kas rada bažas par kvalitatīvu zināšanu apguvi.
9.	Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst		X		Pielikumā Nr. 5 atrodami studiju kursu apraksti ir sagatavoti latviešu valodā un atbilst Augstskolu

	Augstskolu likuma 56.¹ panta otrajā daļā un 56.² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām				likuma 56.¹ otrajā daļā minētajām prasībām, tomēr studiju moduļu apraksts neatbilst likuma 56.² pantam - likumā tiek noteikts, ka studiju moduļa aprakstā tiek iekļauti moduļa apguves rezultātā sasniegtie studiju rezultāti, kā arī studiju darba laika plānojumu. RTA sniegtajos studiju moduļu aprakstos pieejami vien moduļos iekļautie studiju kursi un mācībspēki, kas ir atbildīgi par attiecīgo kursu. Modulī sasniegtie rezultāti ir pieejami pielikumā Nr. 7. - studiju programmu kartējumā - un studiju programmas laika plānojums pieejams vēl vienā atsevišķā dokumentā pielikumā Nr. 8. Minētos pielikumus būtu nepieciešams apvienot vienā dokumentā, lai tie atbilstu prasībām par studiju moduļa aprakstiem.
10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem	X			Pielikumā Nr. 15, (atrodamas DT_pielikumi.pdf 180. lpp.) attēlotais studiju līgums atbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr. 70.
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus		X		Pielikumā Nr. 16, (atrodamas DT_pielikumi.pdf 169. lpp.) redzamā diploma parauga saturs atbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr. 202., tomēr ir nepieciešams veikt labojumus diploma formatējumā, lai diploms atbilstu noteikumu pielikumam Nr. 4. Papildus tam, novērojama neatbilstība diploma

					pielikumā- atbilstoši MK noteikumu 23. punktam, diploma pielikuma lapām nepieciešams būt numurētām, taču sniegtajā piemērā tās nav numurētas.
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai	X			Atbilstoši pielikumam Nr. 17, (atrodams DT_pielikumi.pdf 206. lpp.) RTA ir spēkā esošs nolikums “Par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu,” kas reglamentē kārtību ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai.
13.	Prasība [6]: Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X			Atbilstoši Izglītības kvalitātes valsts dienesta vēstulei Nr.2023/4.2-052 uz 2023. gada 31. martu RTA nav konstatēti izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumi.
14.	Prasība [7]: Faktisko apstākļu atbilstība augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām	X			Augstskolas sniegtās ziņas atbilst faktiskajiem apstākļiem.

VI. Novērtējums

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Studiju virziena izvēle par labu studiju virzienam “Ražošana un pārstrāde” nevis par labu studiju virzienam “Mākslas” tiek argumentēta ar starpdisciplināru pieeju studiju procesam, tomēr izvērtējot studiju procesu iespējams novērot, ka tajā ir iekļauti mākslas vai inženierzinātņu kursi, kuru starpā netiek veidota spēcīga sasaiste. Izveidotā studiju programma tomēr vairāk atbilst studiju virzienam “Ražošana un pārstrāde” saistībā ar pastiprinātu inženierzinātnēm pietuvinātu studiju kursu apguvi, kā arī studējošajiem sniedzot iespēju veidot dizainu, kas balstīts zināšanās, matemātiskos modeļos un kopumā inženierzinātnēm pietuvinātos priekšmetos. Eksperti saskata saistību ar izvēlēto studiju virzienu un aicinātu RTA veicināt šī studiju virziena attīstību.

Kopumā var secināt, ka RTA saskata potenciālu studiju programmas attīstībā, tomēr šī brīža studiju programmas attīstības perspektīvas ir pamatā saistītas ar RTA integrēšanos RTU struktūrās sākot no 2025.gada 1.aprīļa, līdz ar to tiek paredzēts, ka studiju programma var mainīties un nepastāvēt līdzšinēji iecerētajā veidā. Studiju programmas attīstība tiek saredzēta arī augstskolas resursu optimizēšanā un pareizā pārdalē, kas paredz 3 specializācijas moduļus, lai bāzes kursi tiktu docēti kopā un sadalītas būtu tikai specializācijas. Tiek izteikta cerība par iespēju izveidot kursu pietiekami unikālu, lai tas varētu pastāvēt RTA arī pēc augstskolas integrēšanās RTU.

Attiecībā uz studiju programmas atbilstību nozares starptautiskajām tendencēm eksperti noskaidrojuši, ka RTA vadība un studiju programmas vadība balstās uz personīgajiem pieņēmumiem par starptautiskajām tendencēm - par pamatu ņemot, ka Eiropas atbilstības dokumenti pieprasa izvēles iespējas studentiem - attiecīgi, ka studentiem ir izvēles un specializācijas iespējas. Tādejādi šādi studiju programmai, kurai ir 3 moduļi, praktiski studentam ir iespējams izveidot individuālus izvēles kursus, koros nodrošināt specializāciju pēc vēlēšanās. Ekspertiem neizdevās noskaidrot, kuri konkrēti starptautiskie dokumenti pieprasa šādu studiju programmu attīstību.

Tāpat tiek secināts, ka studiju programmas starptautiskās attīstības invertējums ziņojumā pamatā tiek balstīts “Latvijas Dizaina stratēģijā 2022-2027”, kas nosaka dizaina attīstību tieši Latvijas kontekstā.

II. Resursi un nodrošinājums

RTA studijas programmas “Dizaina tehnoloģija” stiprās puses noteikti ir profesoru grupas pārstāvniecība tekstilzinātnes, mehatronikas, metālapstrādes, skaitļošanas, kultūrvēstures pētniecības nozarēs par ko liecina zinātnisko publikāciju citējamība SCOPUS vidē, dizaina pirmparaugu izstrāde gan VALIC, gan vietējo ražotāju segmentam, kā arī vietēja un starptautiska mēroga semināri, konkursi, meistarklases, bet bažas rada profesoru grupas sastāvā neesošu speciālistu sekojošās materiālzinātnes nozarēs kā kokapstrāde, akrilātu, polimēru u.c. apakšnozaru profesionāli, jo studiju programmas “Dizaina tehnoloģijas” iesniegumā tika minētas šīs materialitātes un produktu diversifikācijas, izstrādes virzības redzējums. Studentiem ir pieejamas gan mākslinieciskās studijas/ zīmētavas, gleznotavas, gan inženierzinātņu laboratorijas, gan maketēšanas, prototipēšanas laboratorijas, gan CAD/CAM, materiālu testēšanas, pētniecības laboratorijas, industriālo ražošanas iekārtu laboratorijas, kurām ir piesaistīti atbildīgie laboratoriju inženieri, vadītāji, pētnieki, reģionālās uzņēmēju vides pārstāvji, kas viennozīmīgi rada produktīvu, radošu vidi dizaina produktu pētniecībai, maketēšanai, praktiskajai izstrādei gan studiju programmas, gan “ārpus” studiju programmas ietvara.

Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir lielākoties atbilstošas izvirzītajām studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, bet zinātnes bāzes finansējums un zinātniskās darbības (snieguma) finansējums netiek dalīts pa studiju virzieniem, tādējādi netiek precizēts cik liels % no zinātnes bāzes finansējums un zinātniskās darbības (snieguma) finansējuma tiks novirzīts studiju programmas “Dizaina tehnoloģijas” prototipēšanas, pētniecības izaugsmei. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir daļēji atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai, jo tekstilzinātnes, mehatronikas, metālapstrādes, skaitļošanas, kultūrvēstures pētniecības laboratorijas un mācībspēki ir aprobējuši prasmes, mijiedarbību šajās zinātnes, studiju priekšmetu disciplīnās, bet vēl nav aprobētas, integrētas studiju vidē koksnes, polimēra, minerālu bāzes un citu kompozītmateriālu maketu, pirmparaugu izstrādes, pētniecības, prototipēšanas metodes, zinātniskais pienesums.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Kopumā RTA tiek īstenota veiksmīga kvalitātes novērtēšanas sistēma, tomēr skeptiski tiek vērtēta studējošo iesaiste tajā. Studējošie nav iekļauti studiju virziena komisijā, kurā tiek pieņemti stratēģiski svarīgi lēmumi par studiju virziena un tam piesaistīto studiju programmu nākotni. Sasaistē ar ESG vadlīniju 1. daļu, iespējams konstatēt, ka nav skaidra studējošo loma kvalitātes novērtēšanas procedūrā, jo viedoklis tiek apkopots tikai formāli caur anketēšanu vai sūdzībām, bet studējošie netiek obligāti piesaistīti pie diskusijas par to. Attiecībā pret citiem ESG 1. daļā izvirzītajiem kritērijiem, ir iespējams konstatēt, ka RTA tie tiek veiksmīgi pieņemti. Var secināt, ka augstskola ir izpildījusi visas valsts standartā un profesiju standartos noteiktās prasības un nosacījumus studiju programmas īstenošanas uzsākšanai. Vienlaikus, atbilstoši Augstskolu likumā noteiktajām prasībām, nepieciešams precizēt moduļu aprakstus. Tāpat bija iespējams konstatēt, ka sakarā ar nelielo studējošo skaitu augstskola var īstenot individuālu pieeju katram studentam, tādējādi nodrošinot katra studenta veiksmīgāko problēmu risinājumu gan studiju turpināšanai, gan personīgo problēmu risināšanai. Ekspertu apmeklējuma laikā varēja novērtēt, ka studentiem ir pieejama plaša bibliotēka, laboratorijas, IT klases. Mācību spēki ir pieejami un atbalsta fleksiblu mācību grafiku, ir nodrošināta iespēja skatīties lekcijas Moolde sistēmā. Tiek organizētas stabilas prakšu vietas. Tāpat augstskola atbalsta un īsteno arī mācību spēku un studentu profesionālo stažēšanos, kas nodrošina zināšanu līmeņa un profesionālo kvalitāšu paaugstināšanos.

IV. Mācībspēki

Akadēmiskajam sastāvam ir iespējas ERASMUS+ mobilitātes ietvaros apmeklēt citu valstu augstākās izglītības iestādes, seminārus, konferences, veicinot starptautiskās sadarbības iespējas studiju, pētniecības un inovāciju ieviešanai. Kā arī tiek realizēti akadēmiskā personāla praktizēšanās iespējas ražošanas uzņēmumos atbilstoši savas nozares specialitātē, lai pilnveidotu savas kompetences un veiktu uzņēmējdarbības vides prasību, nepieciešamību pārnesi uz studiju programmu saturisko aktualizāciju atbilstoši darba tirgus vajadzībām. PhD, Dr. zinātniskā grāda akadēmiskais sastāvs ir katras augstskolas zinātnes snieguma “mugurkauls”, respektīvi, ja ir starptautiski atzītas, citētas publikācijas, tad tas liecina par augstu vadības, pētniecības, inovāciju un ilgtermiņa attīstības līmeni. Kā arī profesoru “misija” ir virzīt jaunos doktorantus, maģistrantus lietišķās pētniecības segmentos, attīstot jaunas pētniecības idejas un aprobējot studiju vidē, kas ļoti dinamiski var ietekmēt dizaina produktu izstrādi bakalaurs studiju programmas saturiskajā līmenī. Studiju procesā ir iesaistīti tikai neliela specialitāšu / nozaru profesoru grupa (mehatronika, elektronika, metālapstrāde, māksla, arhitektūra, skaitļošana, tekstilapstrāde), kas savā pētniecības segmentā pilnvērtīgi neiekļauj studiju programmā “Dizaina tehnoloģijas” izvirzītos dizaina

pētniecības segmentus, izvirzītos mērķus, vīziju un uzdevumus. Vēlama būtu arī lektoru piesaiste inženierētas koksnes un kompozītmateriālu praktiskās pētniecības un pirmparaugu, prototipu izstrādes segmentā, lai pilnvērtīgi realizētu studiju programma “Dizaina tehnoloģijas” izvirzītos mērķus.

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Studiju programmas veidošanas ietvaros ir noslēgts sadarbības līgums ar Rīgas Tehnisko Universitāti un Latvijas universitāti, kas paredz studiju turpināšanu kādā no šīm universitātēm, ja RTA darbības vai bezdarbības rezultātā studiju programma Dizaina tehnoloģijas neiegūst akreditāciju vai zaudē tās licenci. RTU atbilstošajā studiju programmā ir iespējams iegūt profesionālo bakalaura grādu materiālu tehnoloģijā un dizainā, kā arī produkta dizainera kvalifikāciju, savukārt LU studiju rezultātā ir iespējams iegūt profesionālo bakalaura grādu mākslās, kā arī interjera dizainera kvalifikāciju. Abas no norādītajām kvalifikācijām atbilst, tomēr LU gadījumā tiek saņemts bakalaura grāds citā tematiskajā jomā. Ekspertu prāt ir nepieciešams noslēgt līgumu ar citu studiju programmu, kuras grāda tematiskā joma un kvalifikācija atbilstu RTA īstenotās studiju programmas attiecīgajam modulim.

Atsevišķa akadēmiskā personāla pārstāvju publikāciju veidošana vai mākslinieciskās jaunrades aktivitāte ir salīdzinoši zema pēdējo 6 gadu laikā, kas rada bažas par mūsdienīgu un uz jaunākajām pasaules tendencēm balstītu, studiju kursu realizēšanu. RTA būtu nepieciešams veicināt lielāku aktivitāti šajās jomās un neatbilstošos mācībspēkus izslēgt no studiju programmā iesaistīto mācībspēku saraksta.

Studiju moduļu apraksts, kas atrodams pielikumā Nr. 5. neatbilst Augstskolu likuma 56.² pantam - likumā tiek noteikts, ka studiju moduļa aprakstā tiek iekļauti moduļa apguves rezultātā sasniedzamie studiju rezultāti, kā arī studiju darba laika plānojumu. RTA sniegtajos studiju moduļu aprakstos pieejami vien moduļos iekļautie studiju kursi un mācībspēki, kas ir atbildīgi par attiecīgo kursu. Modulī sasniedzamie rezultāti ir pieejami pielikumā Nr. 7. - studiju programmu kartējumā, tomēr arī šeit nav pieejams studiju darba plāns. Ir nepieciešams izveidot korektus studiju moduļu aprakstus.

Augstskolas diploma paraugā, kas atrodams Pielikumā Nr. 16, ir iespējams novērot formatējuma kļūdas, savukārt diploma pielikumā - nepilnību likuma ievērošanā - likums paredz, ka diploma pielikuma lapaspuses nepieciešams numurēt.

VII. Rekomendācijas

Eksperti rekomendē licencēt profesionālo bakalauro (pirmā cikla profesionālo augstākās izglītības) studiju programmu “Dizaina tehnoloģijas”, sniedzot sekojošas īstermiņa un ilgtermiņa rekomendācijas:

Līdz studiju kvalitātes komisijas sēdei:

1. Skaidrāk definēt studiju programmas sasniedzamo mērķi, lai tas paustu studiju programmas unikalitāti.
2. Veikt papildus analīzi par studiju programmas rentabilitāti, ņemot vērā reālos rādītājus studējošo skaita dinamikā.
3. Veikt pastiprinātu analīzi par resursu koplietošanu un augstskolas veikspējas rādītājiem saistībā ar trīs moduļu īstenošanu studiju programmas ietvaros,
4. Novērst drukas kļūdu nepilnības studiju programmas diplomā un veikt diploma pielikuma lappušu numerāciju.
5. Skaidrāk definēt studiju programmas attīstības perspektīvas.
6. Pamatot studiju programmas atbilstību nozares starptautiskajām tendencēm starptautisko organizāciju dizaina attīstības stratēģiskās attīstības dokumentos.

Līdz studējošo uzņemšanas uzsākšanai:

1. Skaidri definēt kādos gadījumos, piemēram, netiek sasniegts pietiekams studējošo skaits, konkrētais studiju modulis var tikt nerealizēts un šo informāciju publiskot RTA mājaslapā, lai ar to būtu iespējams iepazīties topošajiem reflektantiem.
2. Publiskot RTA mājaslapā studiju kursu aprakstus, sasniedzamos rezultātus un prasības, lai sniegtu topošajiem reflektantiem iespēju iepazīties ar studiju programmas saturu.
3. Noslēgt līgumu, kas ļauj studējošajiem turpināt studijas citā studiju programmā, gadījumā ja RTA studiju programma tiek slēgta, ar citu studiju programmu, kuras grāda tematiskā joma un kvalifikācija atbilstu RTA īstenotās studiju programmas modulim Interjera dizains un izstrādājumu tehnoloģijas.
4. Izveidot studiju programmas moduļu aprakstus, lai tie atbilstu Augstskolu likuma 56.². pantā izvirzītajām prasībām.

Gada laikā pēc studiju programmas licencēšanas:

1. Izveidot konkrētāku plānu studējošo piesaistei studiju programmā, lai garantētu tās rentabilitāti.
2. Papildināt “Nolikums par RTA akadēmiskajām un profesionālajām studijām un studiju programmām”, nosakot kā obligātu prasību studiju programmas veidošanas darba grupā iekļaut studējošo un darba devēju pārstāvjus.
3. Atjaunot RTA metodiskos ieteikumus “Studiju rezultātos balstīta studiju kvalitātes sistēma”, lai tajā esošā informācija atspoguļotu aktuālāko ESG redakciju.

4. Studiju virziena padomes pamatsastāvā iekļaut vismaz vienu studējošo pārstāvi, ko izvirzījusi studējošo pašpārvalde.

Līdz virziena akreditācijai:

1. Palielināt mācībspēku zinātnisko publikāciju un/ vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumu skaitu.
2. Pētniecības laboratoriju izveide, pilnveide, gan mācībspēku piesaiste inženierētas koksnes, minerālu, polimēru un kompozītmateriālu praktiskās pētniecības un pirmparaugu, prototipu izstrādes segmentā, lai pilnvērtīgi realizētu studiju programma “Dizaina tehnoloģijas” izvirzītos mērķus.
3. Prototipēšanas laboratoriju izveide, pilnveide, gan mācībspēku piesaiste inženierētas koksnes, minerālu, polimēru un kompozītmateriālu praktiskās pētniecības un pirmparaugu, prototipu izstrādes segmentā, lai pilnvērtīgi realizētu studiju programma “Dizaina tehnoloģijas” izvirzītos mērķus.
4. Attīstīt produktu materialitātes, mehānikas, fizikālo rādītāju, “dzīves cikla” skaitļošanas, matemātisko, ilgtspējas simulācijas CAD / CAM vidē, lai uzkrātu un veidotu datu bāzi ES Zaļā kursa direktīvas virzienā.

5. VIII. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
P1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut		X	
P2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem		X	
P3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem		X	
P4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām		X	
P5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām		X	
P6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X		
P7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām	X		